

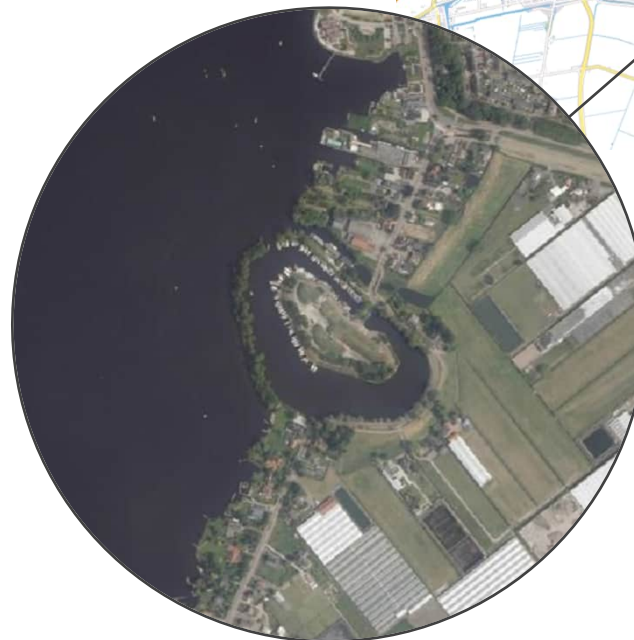
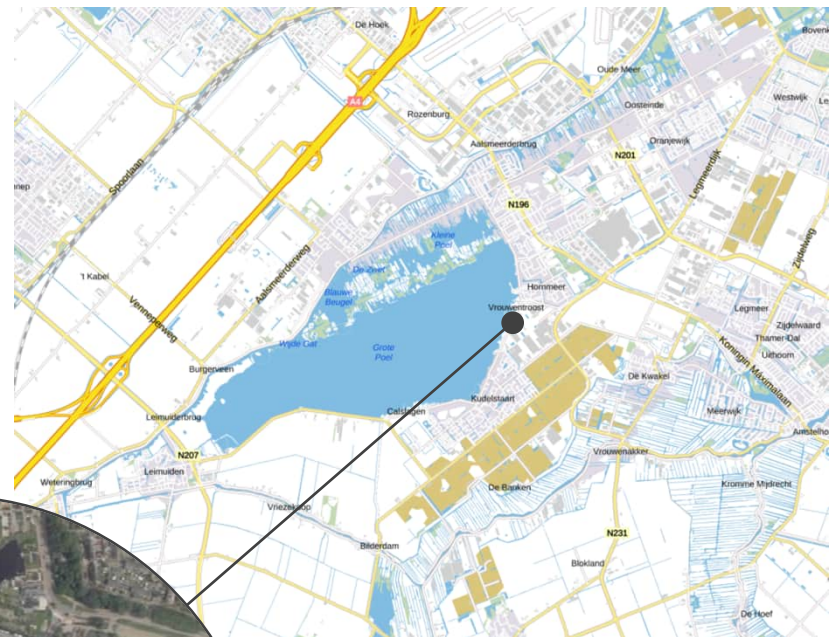
Inhoud

1	Inleiding	3	Colofon	28
1.1	<i>Algemene gegevens</i>	3	Opdrachtgever	28
1.2	<i>Plan van onderzoek</i>	4	Product	28
1.3	<i>Samenvatting</i>	5	Opdrachtnemer	28
2	Bouwgeschiedenis	8	Verantwoording	29
2.1	<i>Stedenbouwkundige ontstaansgeschiedenis</i>	8	Bijlagen	30
2.2	<i>Stelling van Amsterdam</i>	10	<i>Bijlage 1 Uittreksel monumentenregister</i>	30
2.3	<i>Bouwgeschiedenis</i>	12	<i>Bijlage 2 Ruimteboek interieur</i>	30
3	Bouwhistorische beschrijving	17		
3.1	<i>Context/situering</i>	17		
3.2	<i>Bouwmassa/structuur/constructie</i>	17		
3.3	<i>Beschrijving</i>	20		
4	Waardestelling	25		
4.1	<i>Inleiding</i>	25		
4.2	<i>Interne waardestelling</i>	26		
4.2.1	Terrein	26		
4.2.2	Bouwwerken, exterieur	26		
4.2.3	Bouwwerken, interieur	26		

1 Inleiding

1.1 Algemene gegevens

Naam: Vrouwentroost/Fort bij Kudelstaart
Adres: Kudelstaartseweg 96
1433 GL KUDELSTAART
Gemeente: Aalsmeer
Kad. gemeente: Aalsmeer
Kad. sectie/nr.: D/2287
Monument: Rijksmonument met nummer 6843
Complex: Nee
Functie: Vm. verdedigingswerk
Bouwperiode: 1906
Stijl: -
Architect: -
Omschrijving: Fort met grachten en aardwerken

TOPOGRAFISCHE KAART EN LUCHTFOTO (PDOK)

1.2 Plan van onderzoek

Hylkema Erfgoed is door initiatiefnemer Zeilfort BV gevraagd om een bouwhistorische verkenning met waardenstelling op te stellen van het fort bij Kudelstaart. Aanleiding hiervoor zijn de plannen die door het Zeilfort zijn ontwikkeld om het grotendeels leegstaande rijksmonumentale fortgebouw een herbestemming te geven. Momenteel bevindt het project zich in de planfase en zijn de gemeente, de provincie en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed geïnformeerd. Hierop hebben partijen een pré-advies geformuleerd. Een van de onderdelen van dat pré-advies was het verzoek om een bouwhistorische verkenning op te stellen met (interne) waardenstelling. Voorliggende verkenning voorziet in dat verzoek.

Bij het doornemen van voorhanden zijnde stukken is gebleken dat het onderzoeks- en ontwerpbureau BunkerQ in 2013 een verkennende historisch notitie heeft geschreven. Bijna alle toen geschreven informatie is nog actueel en kloppend met de huidige situatie. Om geen dubbel werk te leveren is er voor gekozen om de tekst uit die rapportage in te voegen. Die tekst van BunkerQ is gemarkeerd als grijze tekst. De tijd die hiermee gespaard is, heeft opgeleverd dat er een ruimteboek kon worden samengesteld.

Het ruimteboek dat als bijlage bij deze rapportage is gevoegd kan gelezen worden als een nadere waardestelling waarbij per ruimte in tekst en beeld in kaart is gebracht wat de huidige toestand is en welke monumentwaarden aanwezig zijn.

Het onderzoek is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 beschrijft de historische achtergronden van het fort.
Hoofdstuk 3 geeft een nadere omschrijving van de bestaande situatie, zowel van het terrein, het exterieur als van het interieur (ruimteboek).
Hoofdstuk 4 geeft een waardestelling van het fort. Er is gekozen voor een beschrijvende, interne waardestelling waarbij het relatieve belang wordt beschreven van de samenstellende onderdelen van het fort.

1.3 Samenvatting

Het in 1906 gebouwde Fort bij Kudelstaart maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam. De aanleg van het aardwerk dateert uit 1890. De stelling was een klassieke verdedigingslinie rondom Amsterdam en gold als laatste reduit waar leger en regering zich konden terugtrekken in tijden van oorlog en bezetting. De realisatie van de Stelling vloeit voort uit de Vestingwet uit 1874. In die wet stond omschreven hoe de verdediging van het land moest worden vormgegeven, met een nationaal reduit in navolging van andere Europese steden als Parijs en Antwerpen.

Het Fort is vormgegeven naar het zogenoemde Model A, waarin een hoofdgebouw, een frontgebouw en extern geplaatste geschutsementen. Die emplacementen zijn bij Kudelstaart nog wel aanwezig, maar aan het einde van de Tweede Wereldoorlog onherstelbaar beschadigd.

Het Fort werd samengesteld uit verschillende soorten cementbeton, dat versterkt werd door spoorstaven. Aanleiding voor de toepassing van deze materialen lag in de ontwikkeling van de krachtige brisantgranaat waartegen metselwerk niet goed bestand was. Op verschillende plekken zijn die spoorstaven nog goed te zien, bijvoorbeeld bij de schietopeningen van de keelkazematten of de constructie van de berg- en schuilplaatsen in de frontwal.

Het Fort is aangewezen als Rijksmonument en is onderdeel van de als UNESCO Werelderfgoed aangewezen Stelling van Amsterdam.

Bij voorliggend bouwhistorisch onderzoek is de huidige toestand in kaart gebracht en zijn beschrijvingen opgesteld van alle ruimtes, samengevat in een ruimteboek dat als bijlage bij dit rapport is gevoegd. Aan die ruimtes zijn monumentwaarden toegekend.

In het algemeen kan worden gesteld dat aan de ruimtes een hoge monumentwaarde kan worden gekoppeld vanwege het gave karakter. Bij verschillende ruimtes zijn nog elementen aanwezig die het functioneren van het fort zichtbaar maken, zoals waterreservoirs, natuurstenen gootstenen en de keuken met natuurstenen aanrecht. Veel binnendeuren zijn nog aanwezig, evenals houten puin die ruimtes van gangen scheiden. Deze elementen zijn behoudenswaardig en van hoge monumentwaarde.

Het fort is sinds de jaren 1960-'70 in gebruik als jachthaven, waardoor het fortterrein en de randen van het forteiland minder authentiek zijn geworden. De profielen van taluds en het grondwerk zijn door de loop der jaren uit verhouding geraakt. De tastbare elementen op het eiland als de geschutsementen en de schuil- en bergplaatsen zijn van hoge monumentwaarde.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN UIT (VAN LINKSBOVEN MET DE KLOK MEE) CA. 1815, 1850, 1900 EN 1920 (TOPOTIJDSREIS)

TOPOGRAFISCHE KAARTEN UIT (VAN LINKSBOVEN MET DE KLOK MEE) CA. 1950, 1970, 1990 EN 2020 (TOPOTIJDSREIS)

2 Bouwgeschiedenis

2.1 Stedenbouwkundige ontstaansgeschiedenis

Het gebied ter plaatse van het huidige Fort Kudelstaart is vanaf 1100 in ontwikkeling gekomen. Het laat zich kenmerken als een gebied waarbij land en water elkaar voortdurend afwisselen. Het was van oorsprong een ondoordringbaar veengebied met meanderende veenstroompjes, moerasen en veenbossen. Het gebied was onderdeel van de Grote Hollandse Waterscheiding, een imposante, meters hoge, veenrug die ten westen van het latere Amsterdam, vanuit Zuid-Holland doorliep tot in de kop van Noord-Holland.¹

Het gebied werd in ontwikkeling gebracht in opdracht van de graven van Holland en de bisschop van Utrecht. Een ontwikkeling die met de nodige spanningen gepaard ging en leidde tot een complex verloop van de grenzen van Holland en het Sticht. De Utrechtse ontginningen vonden plaats vanaf de zuidelijk gelegen Drecht en de Hollandse vanaf een stevige zandelijke rug in het veenland. Deze rug zou later worden tot de huidige Kudelstaartseweg / Heereweg.

Het ontginnen vond plaats door het gebied te ontwateren met het graven van sloten en wetingen. Het veenige land kwam droog te staan en kon gebruikt worden voor akkerbouw en veeteelt. Onbedoeld bijeffect was dat door de ontwatering het veenpakket begon in te klinken. Daarnaast werd vanaf de start van de ontginning het veen afgegraven en als brandstof verkocht. Tot in het begin van de 16e eeuw wordt niet verder gegraven dan de grondwaterstand, later wordt met behulp van de baggerbeugel het veen tot een diepte van 1,2 of 2,5 m onder de waterspiegel gegraven. Door de turfwinning ontstaan langzamerhand de Westeinderplas en De Poel.

De Kudelstaartseweg wordt een doorgaande dijk tussen twee grote watervlakten en is voorzien van lintbebouwing. De weg krijgt ten tijde van de republiek een landelijke betekenis als hoofdverbinding tussen Amsterdam en Leiden. Om via de toen gebruikelijke methode, per trekveer, van Amsterdam naar Leiden te komen, moest men door Haarlem heen en het Haarlemmermeer overvaren. Direct vervoer per rijtuig over de weg bleek een sneller alternatief.

Nadat eind 17de eeuw het Stommeer en het Hornmeer zijn drooggelegd is in de 19de eeuw de vraag naar cultuurgrond dusdanig groot dat medio 1882 De Poel, ten oosten van de Kudelstaartseweg wordt drooggelegd. De naam verandert in de Legmeerpolders. Deze polder bestaat uit een noordelijk en een zuidelijk deel. Het droogmaken van de polders valt samen met het inrichten van de Stelling van Amsterdam en niet toevallig bestaat de scheiding tussen de twee uit de geniedijk, de hoofdweerstandslijn van de Stelling.

Als gevolg van de aanleg van de Stelling worden in het gebied de forten Kudelstaart en De Kwakel gebouwd. De aanleg van het Fort Kudelstaart deelt het toenmalige dorp Kudelstaart in tweeën. Het oude dorpscentrum verandert van naam en krijgt de naam van één van de vier vroege boerderijen in de Hornmeerpolder: Vrouwentroost. Kudelstaart krijgt anderhalve kilometer zuidelijker, buiten de verboden kringen, een nieuwe kerk en daarmee een nieuw dorpscentrum.

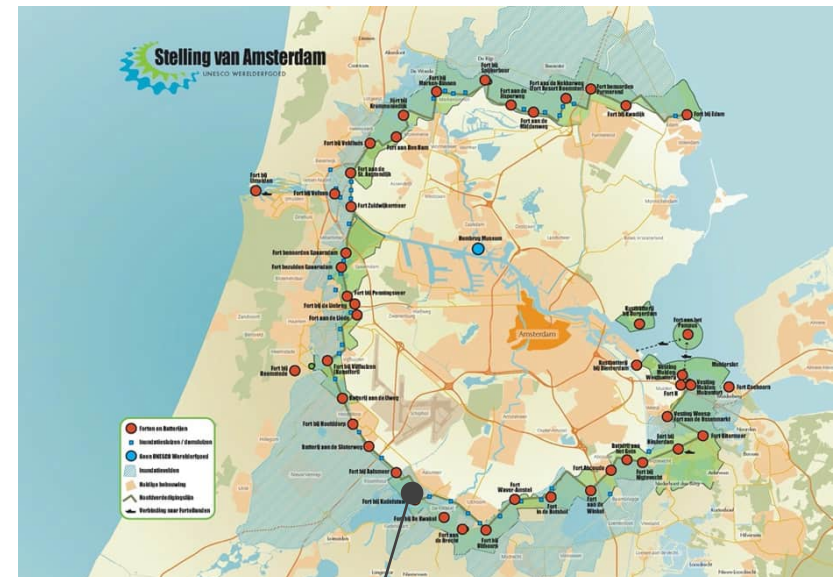
¹ Deze grijs gemarkeerde tekst is overgenomen uit de rapportage van BunkerQ (2013)

Het droogmalen van de Westeinderplas was in 1884 eveneens een optie. De concessie was verleend maar door de inrichting van de Stelling heeft het ministerie van oorlog een daadwerkelijke drooglegging voorkomen. Toen na de Eerste Wereldoorlog opnieuw een concessie voor droogmaking was verkregen is het aan het toeval te danken dat de financiering ervan niet voor de gestelde termijn rondkwam. Dit mede tot vreugde van invloedrijke watersporters die tegen de voorgenomen drooglegging protesteerden. In 1921 heeft de gemeenteraad besloten de concessie niet te verlengen en bleef de Westeinderplas als open water gehandhaafd.

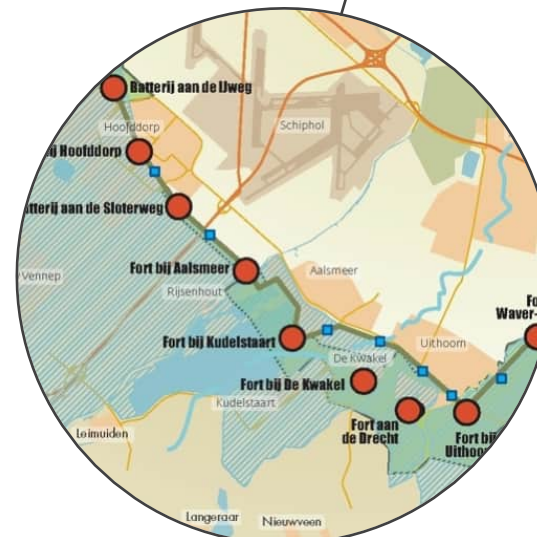
In de eerste helft van de 20ste eeuw wordt Kudelstaart een dorp voor welgestelden die langs de oevers van de Westeinderplas, aan de Kudelstaartseweg, villa's laten bouwen. Medio jaren 1930 wordt in het dorp een jachthaven aangelegd. Deze jachthaven is heden nog in functie en kent onder haar gebruikers menige welgestelde en bekende personen. De Legmeerpolders worden in de jaren 1960 herverkaveld. In het zuidelijke deel wordt vanaf de geniedijk een nieuwe hoofdweg aangelegd en het gebied wordt orthogonaal ten opzichte van deze weg in grote kavels opgedeeld. Op een groot gedeelte van deze kavel vestigen zich grote glastuinbouwbedrijven.

Een bedrijfstak waar Aalsmeer en omgeving internationale bekendheid mee heeft gekregen. Vanwege de ligging in de nabijheid van het immer uitdijende Schiphol en de vruchtbare bodem is in het gebied een bloemen- en plantenteelt op gang gekomen die in de wereld zijn gelijke niet kent. De nabijgelegen bloemenveiling is dan ook de grootste in de wereld.

Het nieuwe Kudelstaart krijgt de kans uit te breiden in de nieuw verkavelde Zuidelijke Legmeerpolder. Dit in tegenstelling tot Vrouwenroost. Dit buurtschap kent vanaf het begin van haar ontstaan nauwelijks uitbreiding en verwordt in de loop der jaren tot een wat merkwaardig buitenwijkje van het zich wel steeds verder uitbreidende Aalsmeer.

KAART VAN DE STELLING VAN AMSTERDAM
(WWW.STELLINGVANAMSTERDAM.NL)

2.2 Stelling van Amsterdam

De Stelling van Amsterdam is de laatst gebouwde klassieke verdedigingslinie van ons land. Het vormde het sluitstuk van de Vesting Holland. Samen met de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de stellingen aan het Volkerak en de Maasmond moest de Staat der Nederlanden een vijandige aanval kunnen doorstaan. De Stelling gold als laatste reduit, waar leger en regering zich konden terugtrekken en in afwachting van een ontzetting door een bevriende mogendheid het enkele maanden konden volhouden.

De realisatie van de Stelling is een direct gevolg van de in 1874 aangenomen Vestingwet. In deze wet werd de verdediging van het land opnieuw vormgegeven en diende in navolging van Parijs, Antwerpen en Boekarest een nationaal reduit gerealiseerd te worden.

De keuze is mede op Amsterdam gevallen omdat het de hoofdstad is en dus een belangrijke symboolfunctie had. Daarnaast stond de stad via de Zuiderzee en het aan te leggen Noordzeekanaal in verbinding met de rest van de wereld. Zand wat trouwens vrijkwam bij het graven van het Noordzeekanaal werd gebruikt ter fundatie van de te bouwen forten van de Stelling.

Het omliggende landschap leent zich overigens goed voor het inrichten van een verdedigingslinie op basis van inundatie. Een methode waarbij het land buiten de verdedigingslinie (hoofdweerstandslijn) onder een laag water gezet wordt van ca. 40 cm diepte. Sloten en weteringen worden daarvoor aan het zicht onttrokken en vormen voor infanterie en cavalerie een ondoordringbaar obstakel. Bevaarbaar zijn de inundatievlakken evenmin omdat de diepgang van schepen te groot is. De afstand van de inundatierand tot aan de stad wordt zo gekozen dat artillerievuur de stad niet kan bereiken. Plaatsen die droog blijven, als dijken en kaden, worden voorzien van een accesverdediging in de vorm van een geschutsbatterij of een fort.

In tegenstelling tot de oudere Nieuwe Hollandse Waterlinie wordt het vuur tegen de vijand in het veld niet meer vanaf de forten gegeven maar

worden achter de forten batterijen ingericht waar mobiele artillerie opgesteld kan worden. Achter de forten wordt een geniedijk opgeworpen waarin schuilplaatsen en munitiemagazijnen zijn ingericht. De forten gelden als een vooruit geschoven infanteriepost die door middel van groot flankementsvuur moest voorkomen dat de vijand de posten achter de geniedijk zou kunnen bestormen.

Een tweede belangrijke innovatie ten opzichte van de Nieuwe Hollandse Waterlinie was dat de forten niet meer in baksteen werden opgetrokken maar uit cement beton. Reden van deze innovatie is de uitvinding van het getrokken geschut en vooral de brisantgranaat.

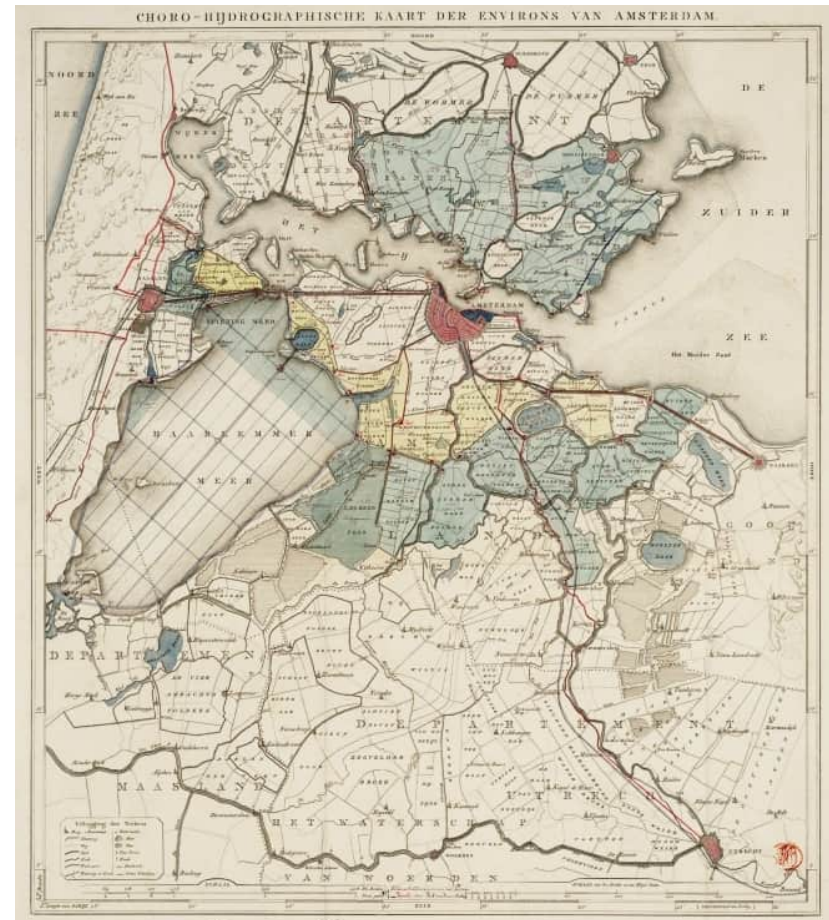
Door het getrokken geschut, waarbij projectielen door de gedwongen rotatie een veel zuiverder baan kregen, kon veel doelgerichter geschoten worden. De kans op voltreffers was vele malen groter dan daarvoor. Kale bakstenen muren boden geen weerstand meer. Als antwoord hierop werden deze aangeaard en zijn er rond verschillende torenforten contrescarps gebouwd, die door hun dikke gronddekking de granaten absorbeerden.

Echter de omstreeks 1880 uitgevonden brisantgranaat zorgde ervoor dat ook deze aarden wallen niet meer voldeden. Doordat het moment van detonatie uitgesteld kon worden, kon de granaat eerst het grondwerk binnendringen en dan pas ontploffen. Deze vertraging werd veroorzaakt door een ontstekingsmechaniek wat geactiveerd werd op het moment van inslag. Het bakstenen fort bleek hier niet tegen bestand.

De start van de aanleg van de Stelling viel samen met de uitvinding van de brisantgranaat. De bouw van het Fort Abcoude was in volle gang maar werd stil gelegd om te zoeken naar oplossingen tegen de bedreiging van dit wapen. Voor de meeste forten werd overigens wel een begin gemaakt met de aanleg van het grondwerk, vanwege de veenachtige ondergrond wat tijd nodig had om in te klinken.

Ondertussen werden in Schoorl proeven gedaan met gebouwen opgetrokken in cementbeton, een toen nieuw bouw materiaal. Cementbeton versterkt met spoorstaven bleek een de beste bescherming te bieden en de forten van de Stelling zijn dan ook overeenkomstig gebouwd.

De Stelling had het hoofdcommando in Amsterdam centrum en was opgedeeld in vier sectoren, negen groepen en 20 vakken. Het Fort Kudelstaart was onderdeel van de sector Sloten, groep Schiphol, vak Aalsmeer.

ONTWERPKAART VOOR DE 'LINIE VAN AMSTERDAM' UIT 1849
(WWW.STELLINGVANAMSTERDAM.NL)

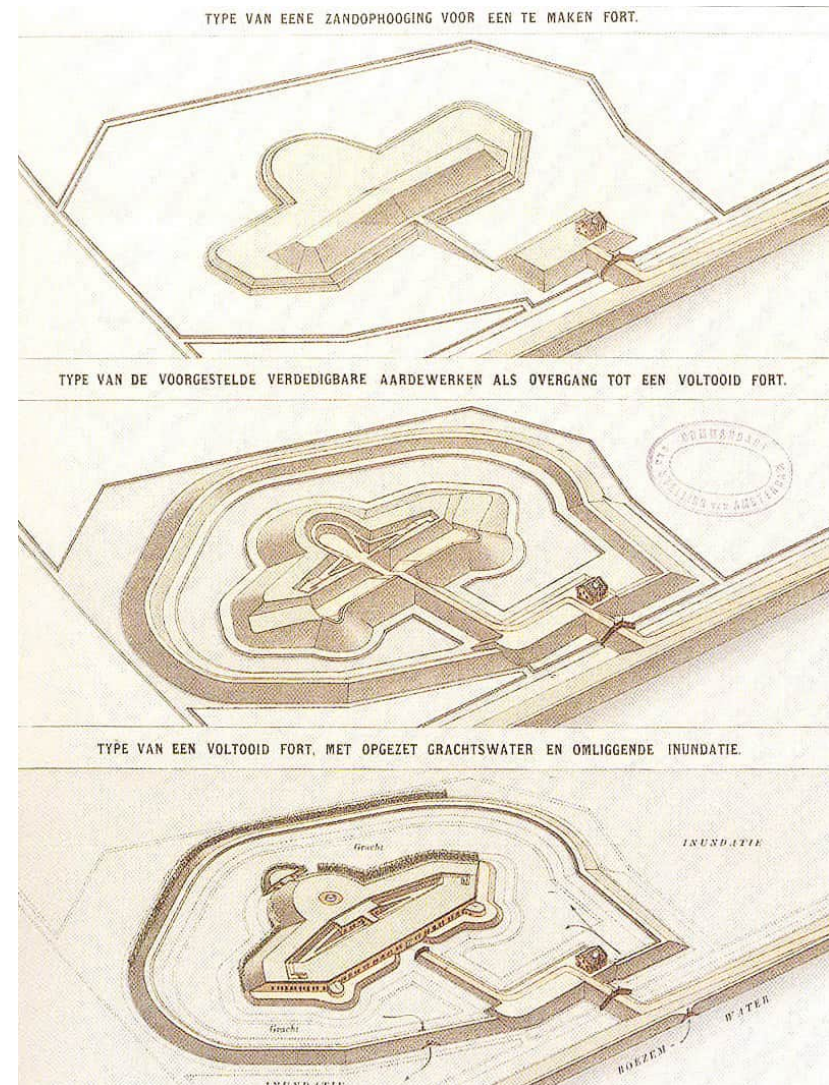
2.3 Bouwgeschiedenis

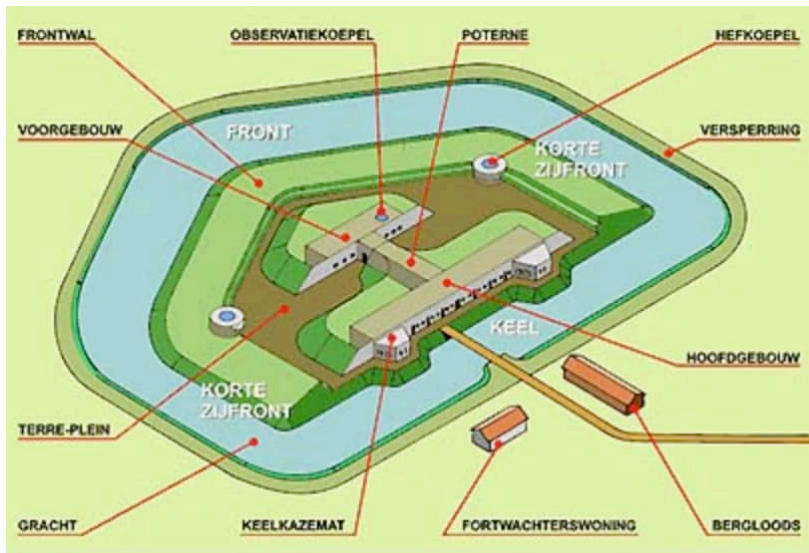
Chronologie:

1890	aardwerk
1893	aanleg sluis
1894	verdedigbaar aardwerk
1897	vestingwerk van de eerste klasse (K.B. 14 augustus 1897, Stbl. 197)
1906-1907	bomvrije gebouwen
1924	fort geheel in gebruik voor 'berging munitie en materieel'
1926	vestingwerk van de derde klasse (K.B. 28 mei 1926, Stbl. 156)
1944-1945	onderdeel Vordere Wasserstellung
1951	vestingwerk van geene klasse (K.B. 25 januari 1951, Stbl. 461)
1958-1960	opslag diversen MAAP/MGDM/Mundepcie (K.B. 1958, Stbl. 39)
1959	opheffing als vestingwerk (K.B. 19 februari 1959, Stbl. 39)
1960	oorlogsfunctie 'krijgsgevangenkamp' en vredesfunctie 'jacht-haven'
2009	bezoek Koning Carl XVI Gustaf en Koningin Silvia van Zweden

(bron: www.stelling-amsterdam.nl)

SCHEMATISCHE WEERGAVE VAN DE AANLEG VAN EEN FORT (BUNKERQ, P. 5)

NAAMGEVING VAN DE COMPLEXONDERDELEN VAN EEN FORT DAT OPGEZET IS CONFORM MODEL A, GELIJK AAN FORT KUDELSTAART (WWW.STELLING-AMSTERDAM.NL/)

LUCHTFOTO VAN HET FORT BIJ KUDELSTAART OMSTREEKS 1980 (NOORD-HOLLANDS ARCHIEF)

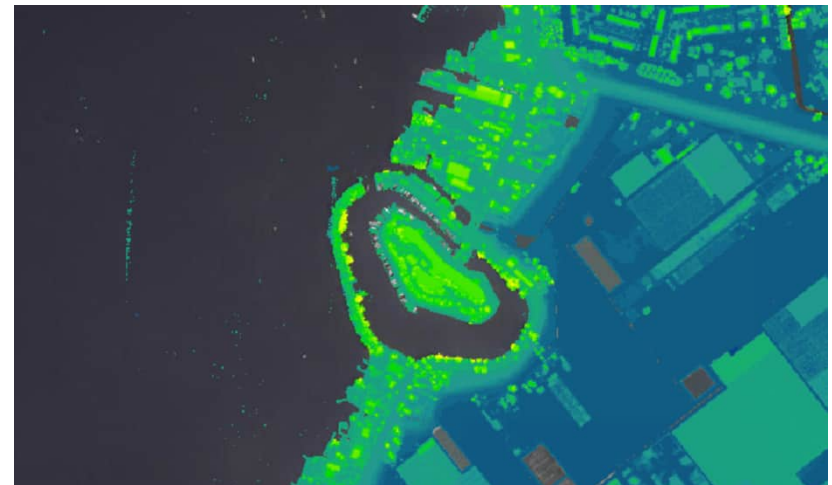
3 Bouwhistorische beschrijving

3.1 Context/situering

Vanaf de Kudelstaartseweg loopt de toegangsweg naar de keelzijde van het fort. De Kudelstaartseweg loopt in een rechte lijn van noordnoordoost naar zuidzuidwest, en maakt een bocht om het fort heen en volgt daarbij de contouren van het fort met de fortgracht. Rondom het fort ligt de gracht die in verbinding staat met de Westeinderplassen.

3.2 Bouwmassa/structuur/constructie

Zowel het hoofdgebouw als het frontgebouw bestaat uit een eenlaagse bebouwing. De hoofdentree tot het hoofdgebouw bevindt zich centraal in de geknikte lange gevel die beide zijvleugels beslaat. Deze hoofdentree biedt toegang tot de poterne die weer doorgang biedt naar het frontgebouw. De 25 ruimten van het hoofdgebouw zijn allen in de buitengevel van een stalen deur en twee ramen met stalen luiken voorzien. Bij de aansluiting van de poterne met het frontgebouw zijn aan weerszijden dubbele stalen deuren aangebracht. De constructie van het fort bestaat voor het merendeel uit cementbeton.

LUCHTFOTO (NOORDGERICHT) VAN HET FORT EN DIRECTE OMGEVING; ONDER: PROJECTIE HOOGTEBESTAND. HIEROP IS GOED TE ZIEN DAT DE WESTELIJKE GRONDEKKING BIJ HET HOOFDGEBOUW ONTBREEKT. (PDOK)

LUCHTFOTO UIT 1906 TEN TIJDE VAN DE AANLEG VAN HET FORT MET ZICHT OP HET ZANDLICHAAM. DE TWEE GESCHUTSPLAATSEN BIJ DE HEFKOEPELS LIJKEN AL TE ZIJN AANGELEGD.
(NEDERLANDS INSTITUUT VOOR MILITAIRE HISTORIE)

3.3 Beschrijving

Voor een beschrijving van het interieur wordt verwezen naar het als bijlage bij dit rapport gevoegde ruimteboek waarin ook een waardestelling wordt gegeven van de interieuronderdelen. Onderstaande tekst betreft de door BunkerQ opgestelde beschrijving van het fort.

Het Fort Kudelstaart is een variant op het standaardmodel A. Het was bedoeld om de accessen van de Kudelstaartseweg en de, bevaarbare, Westeinderplas af te grendelen. Het bestaat uit een aardwerk omgeven door een fortgracht. Oorspronkelijk was het fort bereikbaar via een brug. De brug is na de tweede wereldoorlog vervangen door een dam. Dit vanwege de bereikbaarheid van het fort voor zwaar verkeer.

Aan de keelzijde van het fort is een sluis gesitueerd waarmee vanuit de Westeinderplas de Zuidelijke Legmeerpolder kon worden geïnundeerd. De sluis is medio 2007 op kosten van de gemeente Aalsmeer gerestaureerd. Even verderop ligt ten noordoosten van de Kudelstaartseweg de originele genieloods uit 1894. De genieloods is in particulier bezit en wordt gebruikt als kantoorruimte, atelier en expositieruimte.

Naast de loods staat een recentelijk gereconstrueerde fortwachterswoning en achter de loods bevinden zich twee originele 'conducteurs'-huisjes. Deze waren gebouwd voor de toenmalige conducteur en de waarnemend conducteur der artillerie. Deze werkten als een soort van magazijnmeesters en beheerden de munitievoorraden en geschutsstukken.

Vorbij de fortbocht in de richting van Kudelstaart heeft in de bocht naar links een troepenloods gestaan. Deze loods stond daar ten tijde dat de gebouwen op het fort nog niet gereed waren, dus van 1893 tot en met 1906. Opmerkelijk is dat de loods aan de frontzijde stond. Echter bij een vijandelijke aanval zouden de troepen stelling nemen op het fort en kon de loods afgebrand worden.

Op het fort zelf is een betonnen hoofdgebouw ingericht. Dit gebouw heeft centraal in het midden een ruime poterne waar de vleugels van de kazerne en het frontgebouw op aansluiten. Voor de aansluiting met het frontgebouw zijn aan weerszijden van de poterne dubbele stormdeuren aangebracht. Troepen konden in de poterne een beschieting afwachten en na beëindiging ervan snel weer positie nemen op de frontwal.

HOOFDENTREE TOT HET FORT MET DUBBELE STALEN DEUREN EN GETOOGDE VENSTERS AAN WEERSZIJDEN. CENTRAAL BOVEN DE ENTREE DE NAAM VAN HET FORT EN HET BOUWJAAR, 1906.

LINKSBOVEN: DE GEVEL VAN DE LINKERVLEUGEL VAN HET HOOFDGEBOUW

BOVEN: DE GEVEL VAN DE RECHTERVLEUGEL VAN HET HOOFDGEBOUW

LINKS: VERBLIJFSRUIMTEN DIE GRENZEN AAN DE GEVEL HEBBEN DUBBELE STALEN DEUREN EN GETOOGDE VENSTEROPENINGEN AAN WEERSZIJDEN. VENSTERS ZIJN VOORZIEN VAN STALEN LUIKEN.

De kazerne bestaat uit twee ten opzichte van elkaar licht naar binnen geknikte vleugels van elk zo'n 70m lengte. De vleugels zijn opgedeeld in 13 traveeën. De eerste traveeën naast de poterne werden gebruikt als voorraadmagazijn, telegrafiekantoor en het bureau van de fortcommandant. De volgende vijf tot zes traveeën werden ingericht als manschappenverblijf. Ter hoogte van de geschutskazematten waren munitiemagazijnen ingericht. Voorbij de kazematten waren sanitaire ruimtes ingericht.

De geschutskazematten waren gepositioneerd aan de keelzijde van het fort om te beschermen tegen vijandelijk vuur vanaf het front. Zij waren ingericht om met behulp van 100mm kanonnen en mitrailleurs groot flankementsvuur af te geven. Zij bestreken dus het gebied tussen het Fort Kudelstaart en de Forten Aalsmeer en de Kwakel. Eventueel kon revers, naar achteren gericht, vuur afgegeven worden, mocht de vijand onverhoopt toch zijn door gedrongen.

Het frontgebouw was voornamelijk ingericht als manschappenverblijf. Eén ruimte was magazijn en op het frontgebouw was een waarnemingskoepel geplaatst. Via een smal ijzeren trappetje, nog steeds aanwezig, kon een soldaat positie nemen onder de koepel en had 360° uitzicht. Via een spreekbuisstelsel en later een telefoonverbinding, stond de waarnemer in contact met de fortcommandant.

In de keelmuur van het frontgebouw, buiten de stormdeuren, zijn aan weerszijden van de poterne een zestal privaatnissen gespaard. Deze mochten echter uitsluitend tijdens belegering gebruikt worden. In vredetijd moest maar gebruik gemaakt worden van een latrine boven de fortgracht.

De zuidwestzijde van het fort wordt gevormd door de frontwal. Een aarden wal die het terrein beschermt tegen vijandelijk aanvalsvuur. In de frontwal zijn banketten opgenomen waarop de infanterie positie kan nemen om vijandelijke bestormingen af te slaan. Bij het standaardmodel A wordt deze infanterie ondersteund door twee kanonnen die in de frontwal onder een hefkoepel zijn geplaatst. Het zijn 60 mm snelvuurkanonnen die de aanstormende vijand van nabij onder vuur moest nemen. Tevens werd

de infanterie ondersteund door zware mitrailleurs. Met name aan de zijde van de Westeinderplas was dat gewenst.

De hefkoepels zijn gedurende de Tweede Wereldoorlog door de bezetter gedemonteerd en afgevoerd naar Duitsland. De sokkels zijn met explosieven onklaar gemaakt en de achter gebleven kraters werden met puin gevuld.

Bijzonder aan het Fort Kudelstaart is dat er in de frontwal twee dubbele geschutsemlacements zijn ingericht. Deze emplacements hadden eigenlijk achter de genedijk, de hoofdweerstandlijn, hun plek hebben moeten vinden. Terreingesteldheid en de schootsveldmogelijkheden bleken echter van dien aard dat bij dit fort een uitzondering gemaakt wordt ten opzichte van andere forten van de Stelling van Amsterdam. Beide emplacements zijn voorzien van betonnen afwachtingruimten en zijn nog bijna volledig op het fort aanwezig.

Het fort is omgeven door een fortgracht die rondom omzoomd wordt door een doorgaand glacis. Bij de inrichting van de jachthaven is in de noordwesthoek van het glacis een 20 meter brede doorvaart gegraven naar de Westeinderplas.

Sinds de vroege jaren 1960 is het Fort in gebruik als jachthaven voor (ex)defensiepersoneel. Vafamil (Vakantie Faciliteiten Militairen) heeft sindsdien het beheer over het fort. Dit heeft tot gevolg gehad dat inmiddels de gehele waterkant voorzien is van een hoge beschoeiing en loop- en aanlegsteigers. Het terrein aan de keelzijde en vrijwel het volledige terrein zijn verhard door middel van klinkerbestrating en stelconplaten. Op de dam staat een groot hek die het fort afsluit voor onbevoegden. Naast de zuidoostelijke geschutsofstelling staat een botenlift opgesteld. Van het hoofdgebouw zijn enkele ruimtes in gebruik als kantoor voor de havenmeester en een kantine. In de uiteinden zijn sanitaire voorzieningen aangebracht ten behoeve van het gebruik door havengasten. Veel ruimtes staan leeg of worden gebruikt als opslag.

LINKSBOVEN: DE VOORMALIGE OPSTELPLAATS VAN HET HEFKOEPELGESCHUT. ZOWEL DEZE OOSTELIJKE ALS DE WESTELIJKE OPSTELPLAATS ZIJN IN DE TWEEDE WERELDOORLOG VER-NIELD.

BOVEN: ER ZIJN TWEE GESCHUTSBERGPLAATSEN EN SCHUILPLAATSEN, HIERBOVEN DEGENE TEN ZUIDOOSTEN VAN HET FRONTGEBOUW

LINKS: HET ZUIDOOSTELIJKE TERREPLEIN.

LINKSBOVEN: GESCHUTSBERGPLAATS EN SCHUILPLAATS TEN NOORDWESTEN

BOVEN: EEN GROOT DEEL VAN HET NOORDWESTELIJKE TERREPLEIN IS IN GEBRUIK ALS PARKEERPLAATS, WAARBIJ TEVENS EEN GROOT DEEL VAN DE GRONDDEKING VAN HET HOOFD-
GEBOUW IS WEGGEGRAVEN

LINKS:EEN DETAIL VAN HET CEMENTBETON VERSTEVIGD MET SPOORSTAVEN BIJ DE GESCHUTSBERGPLAATS

4 Waardestelling

4.1 Inleiding

Bij bouwhistorisch onderzoek kan een onderscheid worden gemaakt tussen een contextuele of externe waardestelling en een interne waardestelling. Een contextuele waardestelling is bedoeld om het belang van een of meerdere objecten in kaart te brengen in relatie tot andere vergelijkbare objecten. Gelet op de Rijksmonumentenstatus van het Fort bij Kdelstaart is een interne waardestelling meer op zijn plaats: een waardestelling die het relatieve belang van de samenstellende onderdelen in beeld brengt.

Bij een interne waardestelling wordt onderscheid gemaakt tussen drie categorieën:

- Hoge monumentwaarde: behoud van het betreffende onderdeel is essentieel voor de herkenbaarheid van het object, het betreft de kernwaarde van het monument;
- Positieve waarde: het betreffende onderdeel is ondersteunend aan de herkenbaarheid van het object, behoud ervan is wenselijk;
- Indifferente monumentwaarde: het onderdeel staat feitelijk los van de waarden van het object, behoud ervan is niet noodzakelijk en passende vervanging is voorstelbaar. Hierbij kan het ook gaan om latere toevoegingen die mogelijk zelfs storend werden voor de herkenbaarheid van het monument.

DETAIL VAN DE SCHIETOPENING IN DE WESTELIJKE KEELKAZEMAT MET ZICHT OP GROEN GESCHILDERDE SPOORSTAVEN WAAROP DE NAAM VAN DE PRODUCENT STAAT: B.V.G. BOCHUM. DE BOCHUMER VEREIN WAS EEN DUITSE MIJNBOWGROEP WAARTOE OOK STAAL-PRODUCENTEN BEHOORDEN.

4.2 Interne waardestelling

4.2.1 Terrein

Het terrein is op dit moment op diverse plekken niet meer in originele staat, maar hoofdopzet en structuur zijn evenwel nog goed in tact. De contouren van het eiland zijn op diverse plaatsen aangepast en daardoor aangetast. Latere beschoeiingen en de voorzieningen ten behoeve van de jachthaven zijn van indifferente waarde. Dat geldt ook voor de terreinafwerkingen zoals de klinkerbestrating aan de keelzijde en op het zuidoostelijke terreplein, of de stelconplaten bij het terreplein aan de noordwestelijke zijde.

De profileringen van de huidige taluds komen niet meer overeen met de historische profielen ten tijde van het verdedigingswerk. Het is echter ook niet direct noodzakelijk om verdwenen profielen automatisch terug te brengen of te reconstrueren. Aan de huidige situatie wordt een positieve waarde toegekend, waarbij toekomstige ontwikkelingen een bijdrage kunnen leveren aan het onder profiel terugbrengen van verdwenen elementen. Een toename van de monumentwaarden is dan op het niveau van het terrein voorstelbaar.

De elementen als de opstelplaatsen voor de hefkoepels en de berg- en schuilplaatsen zijn van hoge monumentwaarde en dragen bij aan de herkenbaarheid van het functioneren van het fort.

4.2.2 Bouwwerken, exterieur

Aan de gevels van het hoofdgebouw, de keelkazematten en het frontgebouw, inclusief de buitenprivaten, kan een hoge monumentwaarde worden toegekend. De stalen buitendeuren en luiken zijn van hoge waarde, de later vernieuwde deuren in hout zijn van indifferente monumentwaarde.

4.2.3 Bouwwerken, interieur

Over het algemeen kan aan het interieur een hoge monumentwaarde worden toegekend. Veel samenstellende onderdelen zijn nog oorspronkelijk, zodat behoud daarvan voorop moet staan. Voor een nadere indicatie van monumentwaarden per ruimte wordt verwezen naar het ruimteboek.

1977, LUCHTFOTO VAN FORT BIJ KUDELSTAART (BEELDBANK RIJKSDIENST VOOR HET CULTUREEL ERFGOED)

Colofon

Opdrachtgever

Zeilfort BV
Contactpersoon: Martijn de Liefde
Kudelstaartseweg 96
1433 GL KUDELSTAART

Product

Bouwhistorische verkenning met waardestelling
Projectnummer: 20.080
Versie: 28-08-2020

Opdrachtnemer

Hylkema Erfgoed BV
Contactpersoon: Reinoud Pince van der Aa
Mariahoek 4
3511 LD Utrecht
030-232 88 66
info@hylkemaerfgoed.nl

Verantwoording

BunkerQ (2013). Fort Kudelstaart, cultuurhistorische verkenning.

Provincie Noord-Holland, <https://www.stellingvanamsterdam.nl>

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Beeldbank

Stichting Liniebreed Ondernemen, <https://forten.nl>

Stichting Stelling van Amsterdam, www.stelling-amsterdam.nl

Wikipedia, https://nl.wikipedia.org/wiki/Stelling_van_Amsterdam en
https://nl.wikipedia.org/wiki/Fort_bij_Kudelstaart

Bijlagen

Bijlage 1 Uittreksel monumentenregister

Bijlage 2 Ruimteboek interieur

Monumentnummer*: 6843

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 23 mei 1973
Kadaster deel/nr: 4779/100

*Monumentnaam***

Vrouwentroost

*Woonplaats**

Kudelstaart

*Gemeente**

Aalsmeer

*Provincie**

Noord-Holland

*Straat**

Kudelstaartseweg

*Nr**

96

*Toev.**

*Postcode**

1433 GL

*Woonplaats**

Kudelstaart

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Aalsmeer

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

2287

*Rijksmonumentomschrijving***

Fort met grachten en aardwerken.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

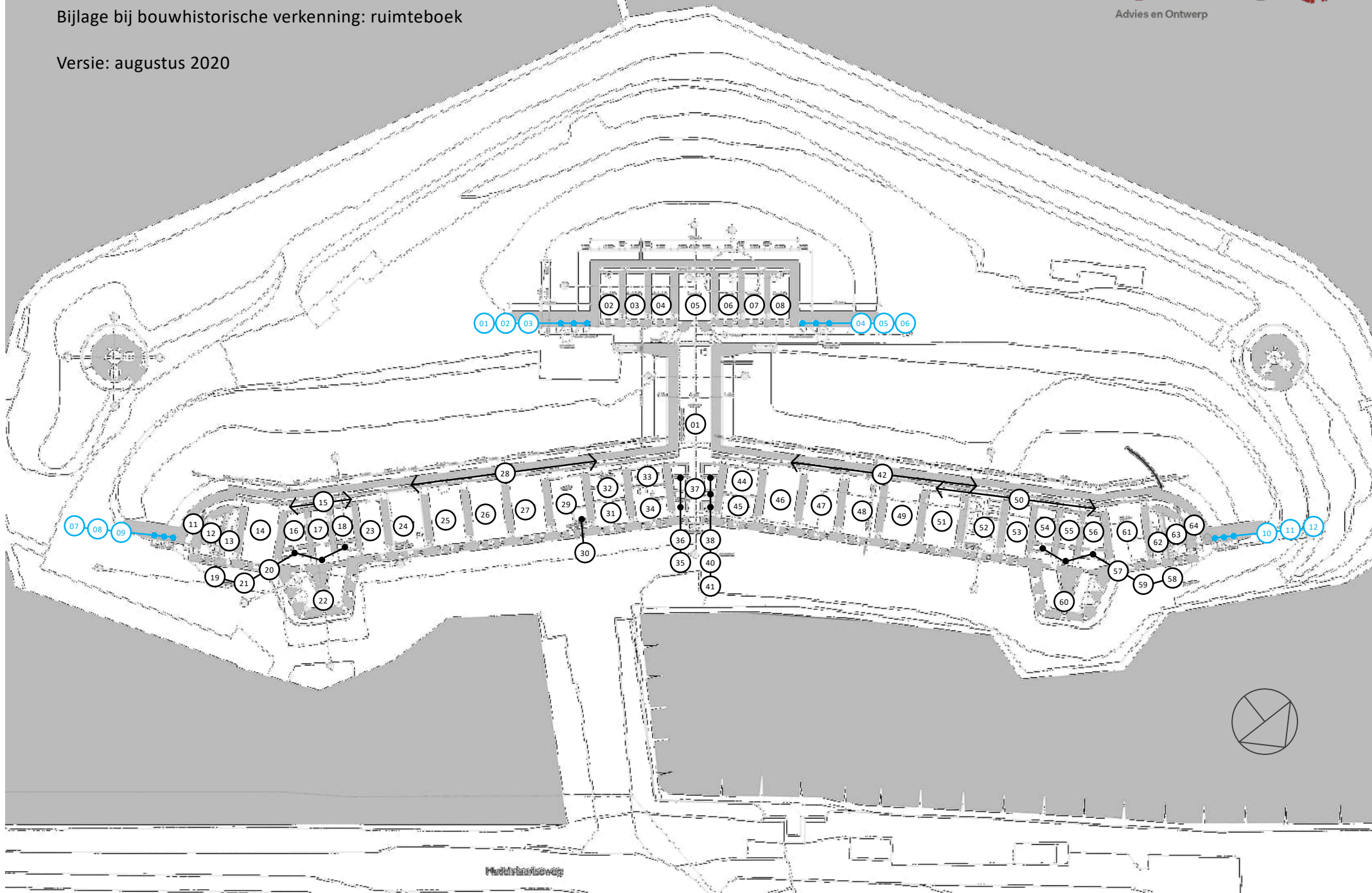
Fort, vesting en -onderdelen

Functie

FORT BIJ KUDELSTAART

Bijlage bij bouwhistorische verkenning: ruimteboek

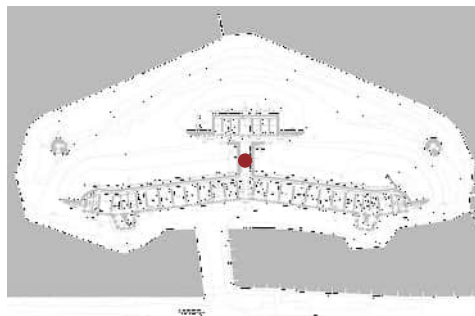
Versie: augustus 2020

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 01
Locatie: poterne
Functie: verbindingsgang

Omschrijving:

Centraal in fort gelegen brede doorgang die het hoofdgebouw met het frontgebouw verbindt.

Het plafond bestaat uit een getoogd tongewelf met een stucafwerking. Centraal in de kruin van het gewelf is een electraleidingtracé aangebracht met moderne lichtarmaturen. De wanden zijn gestuukt van van verticale houten latten voorzien. Op beide wanden zijn vier getoogde lampnissen ingewerkt. De wanden zijn voorzien van een grijs geschilderde lambrisering.

De vloer bestaat uit een glad afgewerkte betonvloer waarin rechthoekige vloerluiken van beton in staal gevat ten behoeve van de inpandige waterleidingtracé's.

Bijzonderheden:

De ruimte is recent door Stichting Herstelling geschilderd. Toegepaste kleuren zijn niet conform het originele kleurschema.

Monumentwaarden:

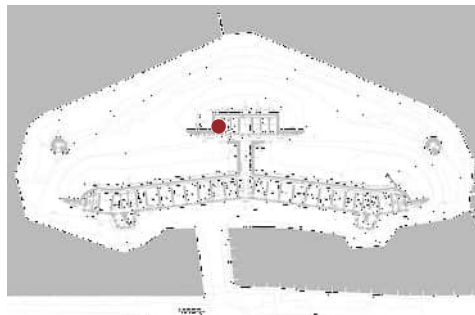
De poterne betreft de centrale hoofdas die het hoofdgebouw met het frontgebouw verbindt. De monumentwaarden zijn hoog voor wat betreft structuur en afwerking.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 02
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving: Eenvoudig soldatenverblijf in het frontgebouw, momenteel in gebruik als opslag. Het plafond bestaat uit een lichtgeschilderd tongewelf, de wanden zijn glad afgewerkt en voorzien van houten latten. Op de wanden een grijs geschilderde lambrisering. De vloer bestaat uit donkergrijs beton. De ruimte is voorzien van stalen luiken en een opgeklampte houten toegangsdeur in de buitengevel.

Bijzonderheden: In de achterwand is een deurdoorgang naar de inspectiegang. Deze gang staat in verbinding met soldatenverblijf #8 en loopt achter de andere ruimtes van het frontgebouw door. Links in de achterwand (niet zichtbaar op de foto) is een natuurstenen waterbak waarboven een getoogde lampnis.

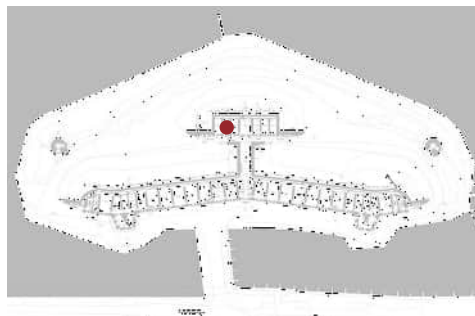
Monumentwaarden: De monumentwaarden zijn hoog voor wat betreft structuur en afwerking. De kleurstelling is waarschijnlijk aangepast en niet origineel. Ramen, deuren en luiken zijn in tact, net als raam- en deurbeslag.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 03
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving: Eenvoudig soldatenverblijf in het frontgebouw, momenteel in gebruik als opslag. Het plafond bestaat uit een lichtgeschilderd tongewelf, de wanden zijn glad afgewerkt en voorzien van houten latten. De vloer bestaat uit donkergrijs beton. De ruimte is voorzien van stalen luiken en een opgeklampte houten toegangsdeur in de buitengevel. De deur van ruimte 03 naar ruimte 04 bestaat uit een houten paneeldeur met vaste naald in het midden.

Bijzonderheden: In de achterwand is een natuurstenen waterbak waarboven een getoogde lampnis.

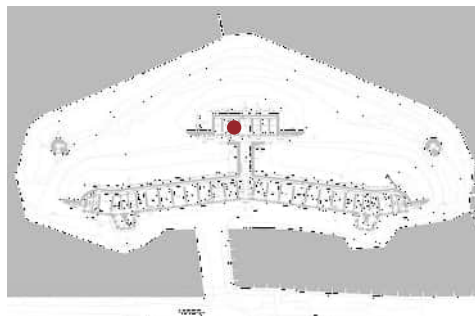
Monumentwaarden: De monumentwaarden zijn hoog voor wat betreft structuur en afwerking. De kleurstelling is waarschijnlijk aangepast en niet origineel. Ramen en luiken zijn in tact, net als raam- en deurbeslag. De binnendeur lijkt oorspronkelijk, de houten buitendeur is mogelijk vervangen.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 04
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving:

Eenvoudig soldatenverblijf in het frontgebouw, momenteel in gebruik als opslag. Het plafond bestaat uit een lichtgeschilderd tongewelf, de wanden zijn glad afgewerkt en voorzien van houten latten. Op de wanden een grijs geschilderde lambrisering. De vloer bestaat uit donkergrijs beton. De ruimte is voorzien van stalen luiken en een opgeklampte houten toegangsdeur in de buitengevel. De deur van ruimte 04 naar ruimte 05 bestaat uit een houten paneeldeur met vaste naald in het midden.

Bijzonderheden:

In de achterwand is een natuurstenen waterbak waarboven een getoogde lampnis.

Monumentwaarden:

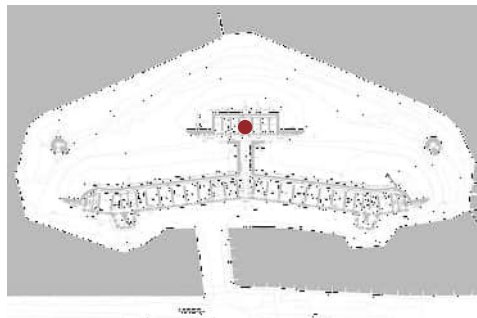
De monumentwaarden zijn hoog voor wat betreft structuur en afwerking. De kleurstelling is waarschijnlijk aangepast en niet origineel. Ramen en luiken zijn in tact, net als raam- en deurbeslag. De binnendeur lijkt oorspronkelijk, de houten buitendeur is mogelijk vervangen.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 05
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving:

Centraal soldatenverblijf in de middenas van het frontgebouw. Deze centrale ruimte verschilt van de andere soldatenverblijven door de bredere opzet. Centraal in de achterwand is een ijzeren waterbak waar handmatig water ingepompt werd, van waaruit het water naar de natuurstenen bakken werd geleid in de andere verblijfsruimten. De wanden zijn voorzien van sjabloon- en stempelwerk. Links op het getoogde plafond is in afwijking met andere ruimtes een zwarte band geschilderd.

Bijzonderheden:

De waterbak ten behoeve van (drink)watervoorziening, het sjabloon- en stempelwerk,

Monumentwaarden:

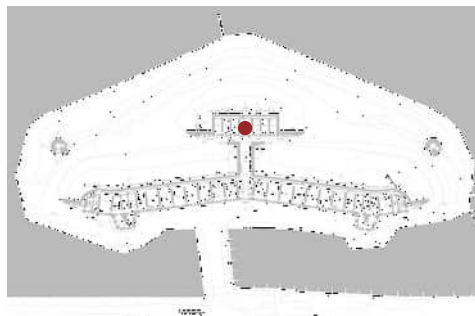
De monumentwaarden zijn hoog voor wat betreft structuur en afwerking. De kleurstelling is waarschijnlijk aangepast en niet origineel. Ramen en luiken zijn in tact, net als raam- en deurbeslag. De binnendeur lijkt oorspronkelijk, de houten buitendeur is mogelijk vervangen.

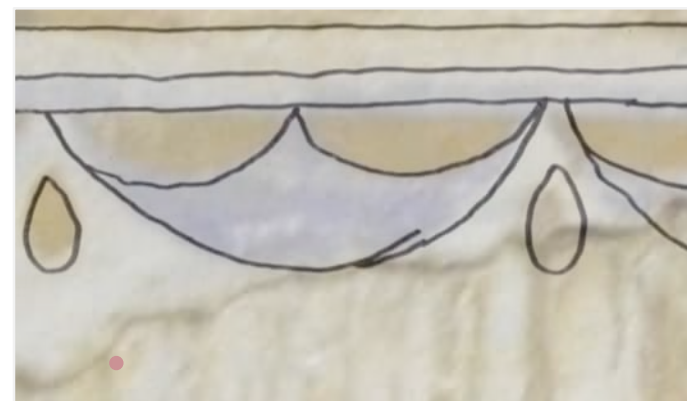
FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 05
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

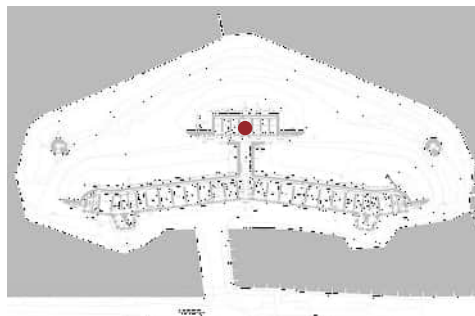
Omschrijving: Van de aanwezige ornamenten op de wanden is een overtrek 1:1 gemaakt, hier weergegeven op een schaal van 1:2.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 05
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving:

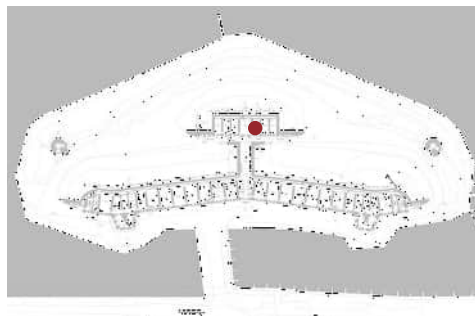
De toegangsdeuren vanuit de poterne naar het frontgebouw zijn nader bekeken op aanwezigheid van historische verflagen. Alhoewel deze verkenning geen kleurhistorisch onderzoek omvat, kan wel worden herkend dat de huidige kleurstelling niet overeenkomt met aanwezige historische verflagen.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

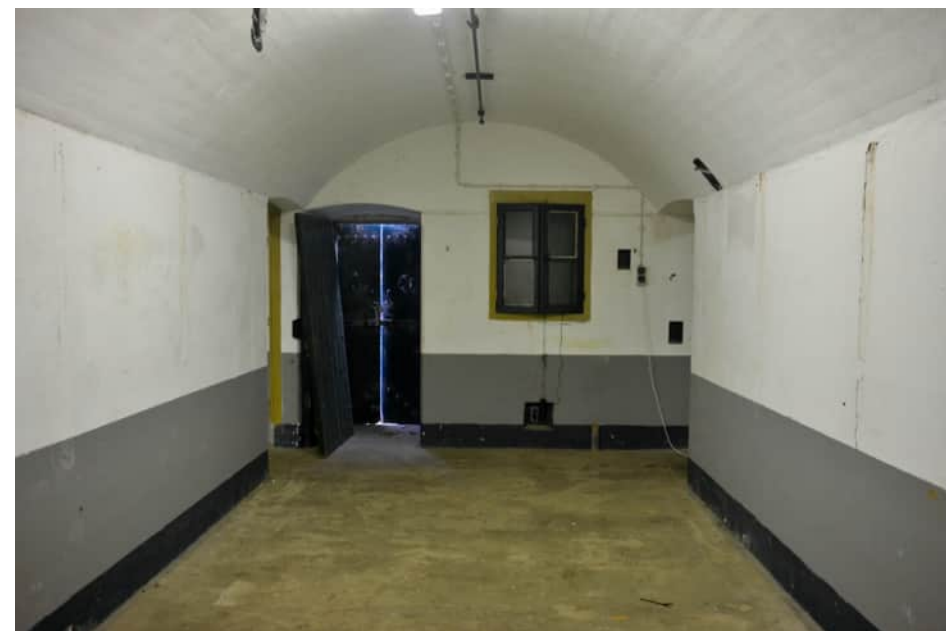
Ruimtenr.: 06
Locatie: wacht met koepel
Functie: frontgebouw

Omschrijving: Tussen twee soldatenverblijven bevindt zich deze kamer van de wacht met ijzeren trapje naar de waarnemingskoepel van waaruit 360 graden zicht was rondom het fort. Plafond, wanden en vloer kennen een gelijkvormige opzet, maar de houten planken op de wanden ontbreken in deze ruimte. Ook afwijkend ten opzichte van andere ruimten is de donkergrijs geschilderde plint op de grijze lambrisering. In de achterwand bevindt zich een natuurstenen waterbak die een geschilderde afwerking kent. De houten binnendeur is aanwezig, aan de gevel zijn twee stalen deuren. Het venster is voorzien van stalen luiken.

Bijzonderheden: De waarnemingskoepel en de trap daarnaartoe.

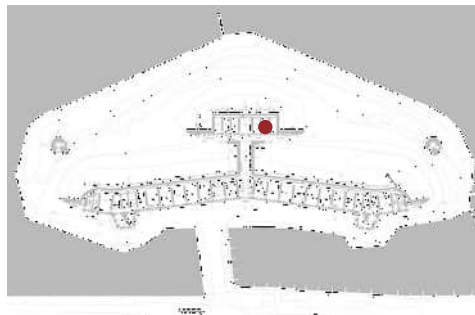
Monumentwaarden: De waarden zijn hoog voor wat betreft structuur. Ramen en deuren zijn oorspronkelijk en daarmee ook van hoge monumentwaarde. Met name de koepel is een interessant gegeven in deze ruimte.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 07
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving: Eenvoudig soldatenverblijf dat overeenkomt met de andere verblijven in het frontgebouw. De houten latten op de wanden zijn hier groen gekleurd. In de achterwand een natuurstenen drinkbak waarboven een lampnis. De wanden zijn deels voorzien van een grijsgeschilderde lambrisering. In dit soldatenverblijf is een schildering van een reiger aangetroffen. Rondleider Jan van Veen meldt dat deze schildering van de hand van de zoon van de fortwachter is, Piet de Kieft. De schildering zal rond 1950 aangebracht zijn geweest. In de buitengevel zijn dubbele stalen deuren en stalen luiken aangebracht.

Bijzonderheden: Schildering, stalen buitendeuren in plaats van houten deuren.

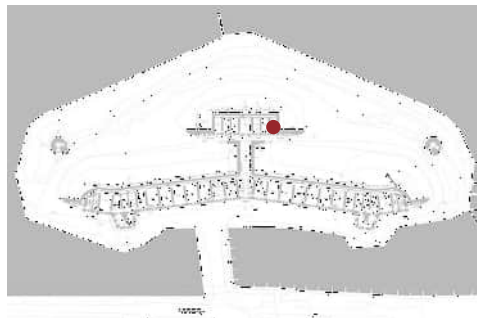
Monumentwaarden: De waarden zijn hoog voor wat betreft structuur. Ramen en deuren zijn oorspronkelijk. De schildering kan als positieve waarde worden beschouwd.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

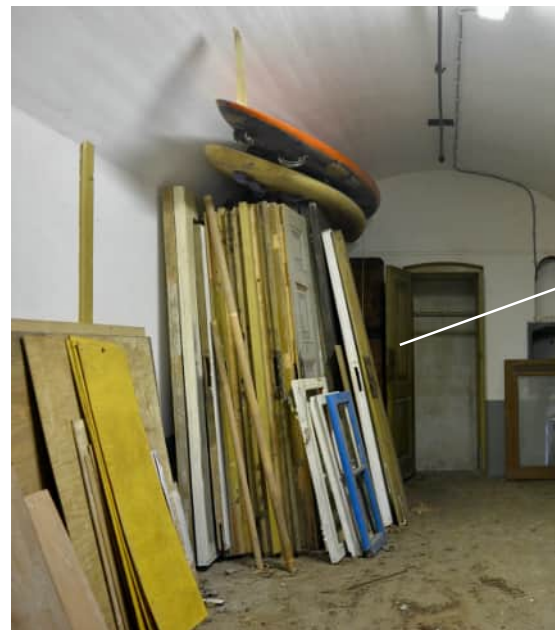
Ruimtenr.: 08
Locatie: soldatenverblijf
Functie: frontgebouw

Omschrijving: Eenvoudig soldatenverblijf dat overeenkomt met de andere verblijven in het frontgebouw, met houten latten op de wanden, een waterbak in de achterwand en een deurtoegang naar de inspectiegang overeenkomstig ruimte 02. De deur naar de gang kent nog het oorspronkelijke kleurschema, gelet op het feit dat het hier de eerste verflag betreft. De lichte, gelige kleur van deur en lijstwerk en de donkere, rode kleur op de bossing komen overeen met de oudere verflaggen aangetroffen bij de kleurhistorische sondering. Rondom kruk- en sleutegat is een vlak zwartgeschilderd.

Bijzonderheden: Oorspronkelijke afwerklaag op de deur.

Monumentwaarden: De waarden zijn hoog voor wat betreft structuur. Ramen en deuren zijn oorspronkelijk en daarmee ook van hoge monumentwaarde.

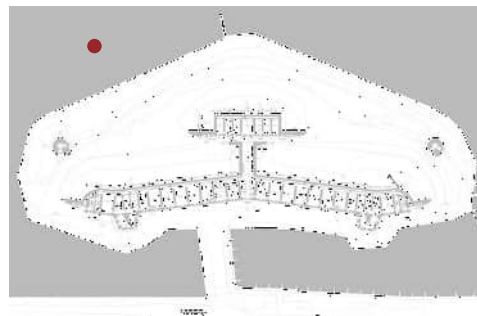
FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 09

Locatie:

Functie:

Omschrijving: Ruimte nummer 09 staat niet als zodanig op de genummerde plattegrond.

Bijzonderheden:

Monumentwaarden:

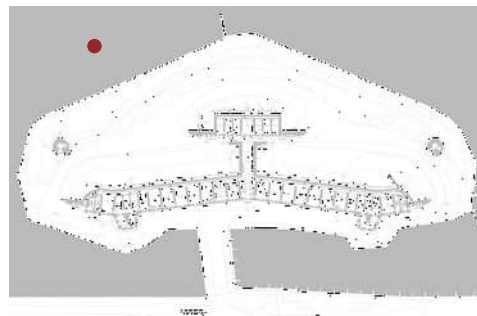
FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 10

Locatie:

Functie:

Omschrijving: Ruimte nummer 10 staat niet als zodanig op de genummerde plattegrond.

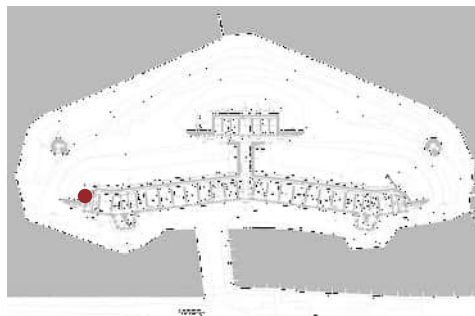
Bijzonderheden:

Monumentwaarden:

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 11
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: gang

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Ruimte is ook niet opgenomen door RPS bij 0-meting.

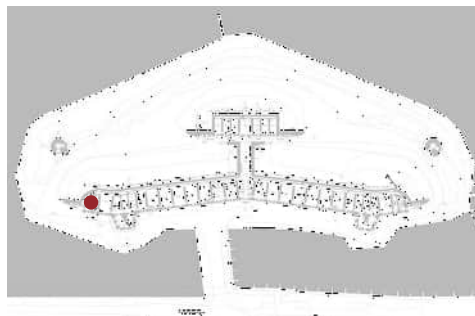
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 12
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: privaatlokaal

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS. De ruimte lijkt voorzien te zijn van nieuwe deuren en afwerkingen op wanden en plafonds. De locatie van de wc's valt wel samen met de oorspronkelijke functie van privaatlokaal.

Bijzonderheden: -

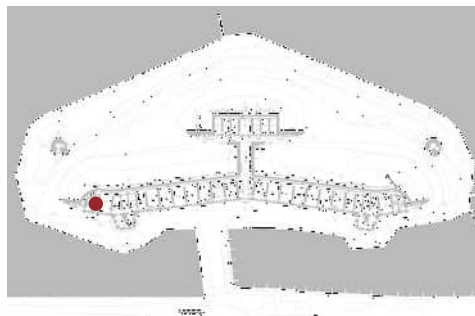
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 13
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: waslokaal

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Ruimte is ook niet opgenomen door RPS bij 0-meting.

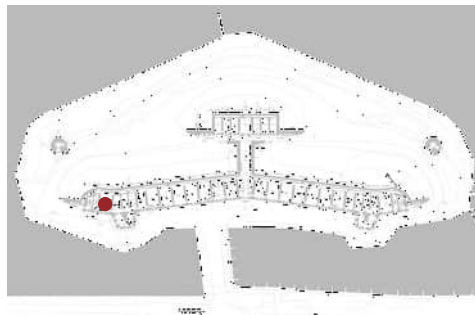
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 14
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS. De ruimte is voorzien van een latere scheidingswand. Verder komt het afwerkingsniveau overeen met de rest van het fort. Op de binnenzijde van de buitengevel is een donkere geschilderde lambrisering te zien.

Bijzonderheden: -

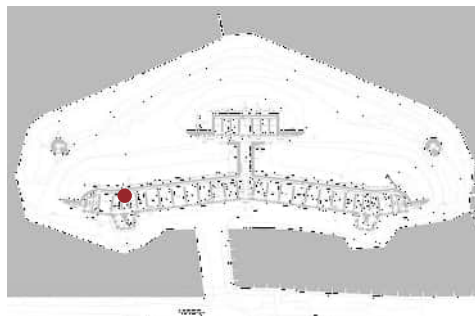
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 15
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: gang

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Ruimte is ook niet opgenomen door RPS bij 0-meting.

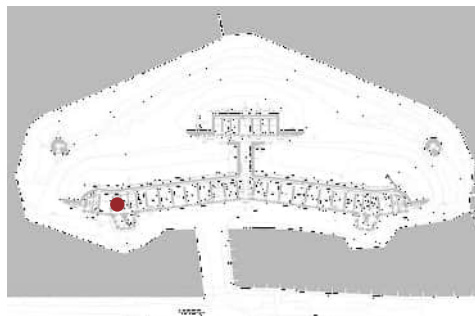
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 16
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: munitieopslag

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS. De foto boven betreft ruimte 16, de foto onder (gedeeltelijk) het voorportaal tot deze ruimte.

Bijzonderheden: -

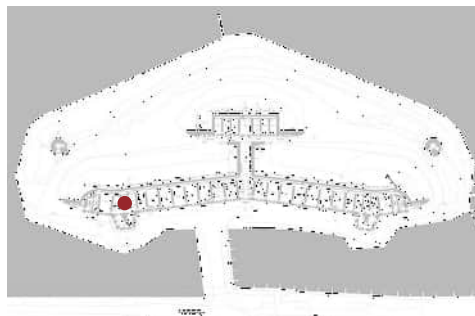
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 17
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: munitieopslag

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Ruimte is ook niet opgenomen door RPS bij 0-meting.

Bijzonderheden: -

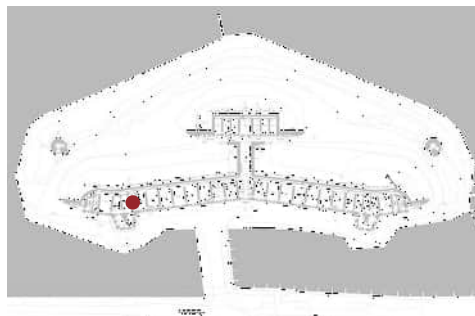
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

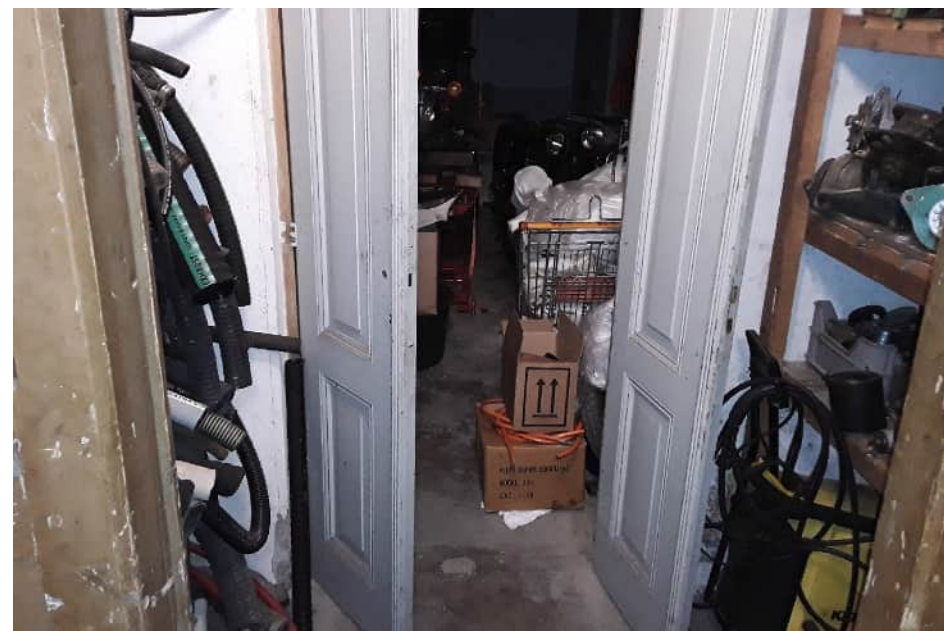
Ruimtenr.: 18
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: munitieopslag

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto is van de 0-meting door RPS. De houten dubbele deuren die vanaf het voorportaal (ruimte 20) toegang geven tot de opslagruimte, zijn in een afwijkende, grijze kleur geschilderd.

Bijzonderheden: -

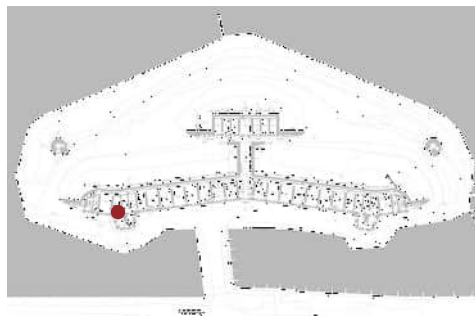
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 19
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: voorportaal munitie

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto is van de 0-meting door RPS. Op de voorgrond van de foto is een deel van het voorportaal te zien. Op de achtergrond opslagruimte 16.

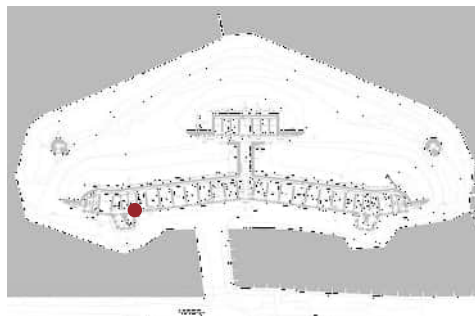
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 20
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: voorportaal munitie

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto is van de 0-meting door RPS. Op de voorgrond van de foto is een deel van het voorportaal te zien. Op de achtergrond opslagruimte 18.

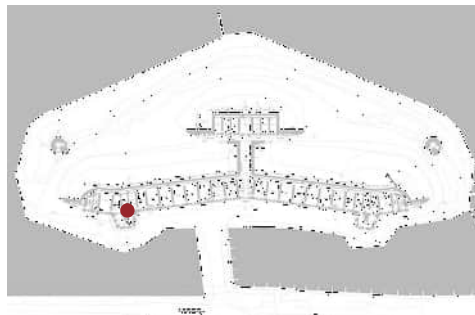
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 21
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: voorportaal munitie

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS. De bovenste foto is gezien vanuit ruimte 23 richting de gang/voorportaal nummer 21. De onderste foto is gezien vanuit de gang richting ruimte nummer 14. De kleurstelling van de houten wanden die ter hoogte van de voorportalen 18 en 16 aanwezig zijn is donkerbruin, afwijkend ten opzichte van de okerkleuren van vergelijkbare houten puinen elders in het hoofdgebouw.

Bijzonderheden: -

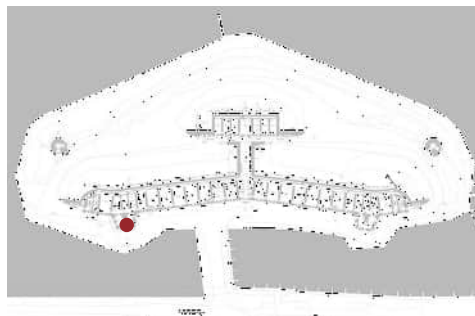
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 22
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: keelkazemat oost

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS. De oostelijke keelkazemat loopt, net als de westelijke, in een U-vorm rondom een betonnen kern en verbindt in dit geval de gangruimte 21. De ruimte is recentelijk wit geschilderd met een grijze lambrisering. De vloer is eveneens grijs geschilderd.

Bijzonderheden: De kazemat heeft schietgaten die aan de binnenzijde voorzien zijn (en deels waren) met stalen rolluiken.

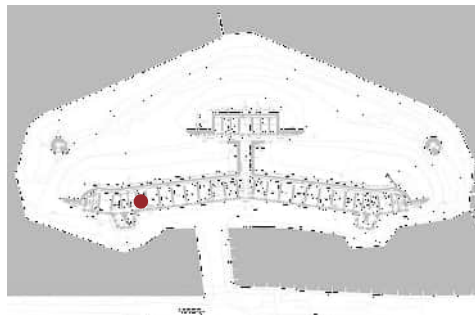
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 23
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: onderofficieren

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS.
De huidige achterwand met raam richting een inpandige gang (bovenste foto) lijkt op later moment aangepast te zijn, gelet op de rechthoekige ruiten met liggende diagonaal (terwijl oorspronkelijke ramen ruiten met staande diagonaal hebben).

Bijzonderheden: -

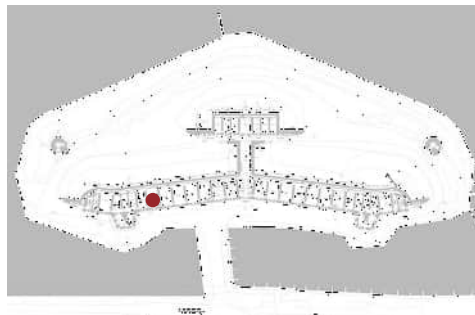
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 24
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS.

Bijzonderheden: In de ruimte is volgens plattegrond een opvangbak onder de vloer aanwezig voor de opslag van het regenwater.

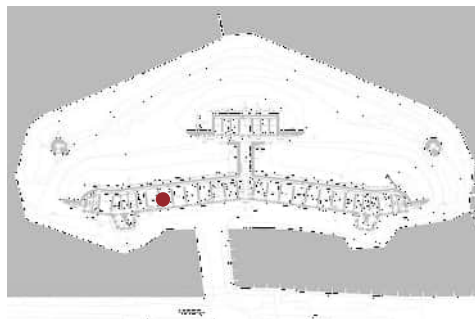
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 25
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Foto's zijn van de 0-meting door RPS.

Bijzonderheden: De waterbak centraal achterin ter hoogte van het plafond is nog aanwezig, net als bij ruimte 05 en ruimte 47.

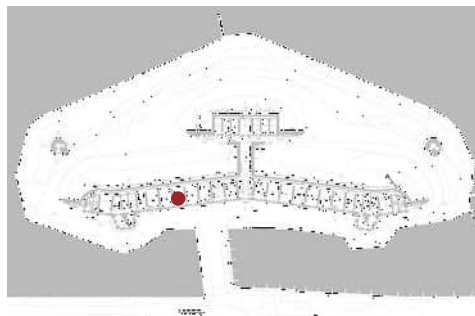
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 26
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving:

Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Ruimte is opgenomen door RPS bij 0-meting.

De achterwand op de bovenste foto grenst aan een gang die ook langs ruimten 27, 29, 32 en 33 loopt. De wand staat niet op de plattegrondtekening bestaande toestand ingetekend, en komt ook niet op de historische bouwtekening voor.

Zeer waarschijnlijk gaat het om een latere dwarswand om de ruimte separaat toegankelijk te houden via de toegangsdeuren in de voorgevel.

De dwarswand op de onderste foto komt evenmin op de bestaande en historische tekeningen voor. Het gaat hier om een witgesausde metselwerken wand. Ook deze wand is later toegevoegd.

Bijzonderheden:

-

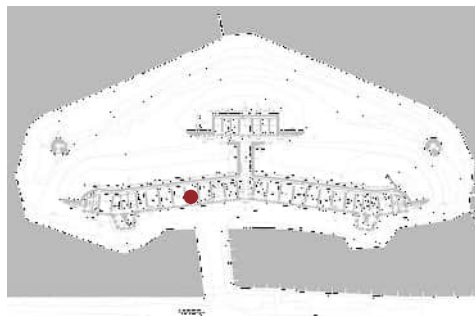
Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 27
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: Op de bovenste foto is rechts een dichte wand te zien die grenst aan ruimte 27. Deze wand komt niet voor op de tekening bestaande toestand, en is evenmin te zien op de historische tekening. Het gaat hier waarschijnlijk net als bij ruimte 26 om een latere dichtzetting van de ruimte.
De onderste foto is gezien vanuit ruimte 27 richting voorgevel. De dwarswand met vlakke deur komt niet voor op tekeningen en betreft een latere plaatsing.

Bijzonderheden: -

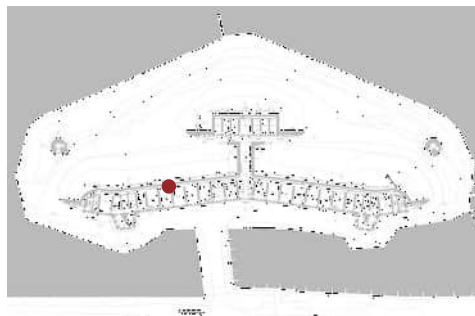
Monumentwaarden: De structuur en originele afwerkingen kennen een hoge monumentwaarde, de twee dwarswanden die de ruimte afgrenzen zijn later geplaatst en indifferent van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 28
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: inspectiegang

Omschrijving: Ruimte is ingezien maar niet verder bezocht. Het betreft een inspectiegang waar de hemelwaterafvoeren lopen die het water (oorspronkelijk) geleiden van het dak naar de waterkelder in ruimte 24.

Bijzonderheden: -

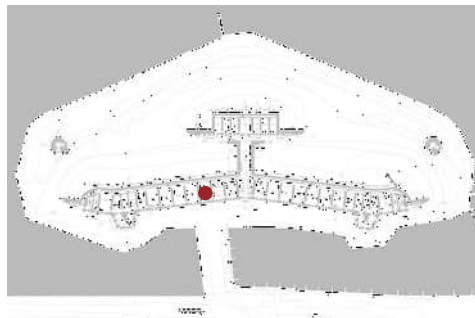
Monumentwaarden: De structuur van de inspectiegang is van hoge waarde, omdat het in nauwe relatie staat met het technische vernuft en functioneren van het fort. De installaties zelf zijn van positieve waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 29
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: wacht

Omschrijving:

Ruimte oorspronkelijk toegewezen aan de wacht met zicht op de houten pui richting de inpandige gang (nummer 28 op de historische plattegrond). De pui is ingedeeld met een centraal geplaatste enkele deur met een boven- en onderpaneel. Boven de deur een drieruits bovenlicht en flankerend twee maal twee vierruits draairamen met gematteerd glas. In de voorgevel is een opgeklampte houten deur opgenomen, geflankeerd door houten draairamen. Aan de buitenzijde zijn de stalen luiken aanwezig. De vloerafwerking bestaat uit een houten multiplex vloer. De wanden zijn voorzien van latten en deels beschilderd met een grijze lambrisering.

Bijzonderheden:

De houten binnenpui tussen ruimte en gang is origineel en in tact.

Monumentwaarden:

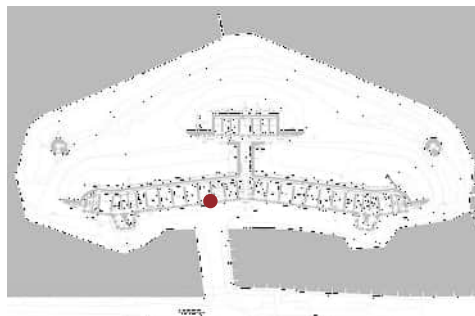
De structuur van de ruimte is van hoge waarde, evenals de houten binnenpui. De houten vloer is van recente datum en indifferent van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 30
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: wachtcommandant

Omschrijving: Alhoewel op de historische bouwtekening in ruimte 29 een separaat hok is getekend en van nummer 30 voorzien, is er in de huidige situatie geen aparte ruimte aanwezig. De beschrijving en waardering van ruimte 30 is hier verder van toepassing.

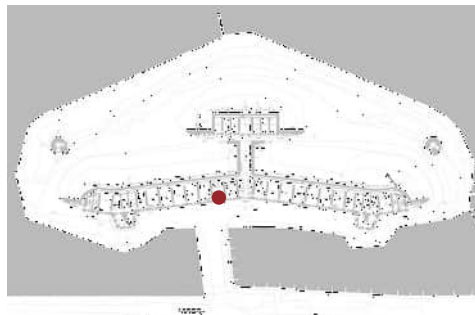
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: -

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 31
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: officieren

Omschrijving:

Ruimte 31 grenst aan de voorgevel en is door middel van een houten pui gescheiden van de inpandige ruimte 32. Er is een moderne keuken/pantry aanwezig en de vloerafwerking is van recente datum (tegels).

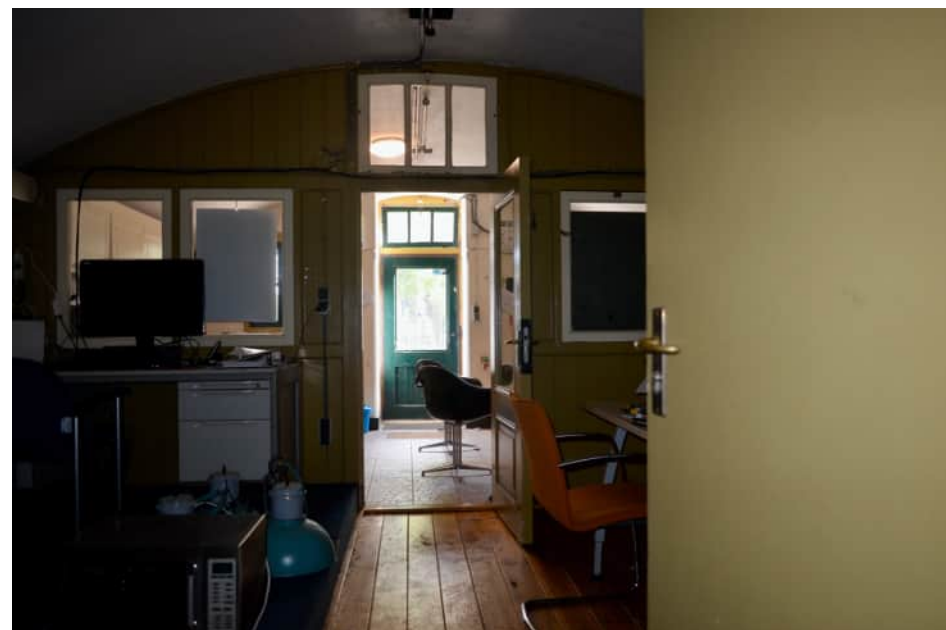
De houten binnenpui tussen ruimte 31 en 32 is iets anders van opzet dan de houten pui in ruimte 29. Doordat in dit geval de vensters aan weerszijden van de deur iets smaller zijn, is een extra strook aanwezig tussen de deur en de ramen. Die strook zit niet bij de pui in ruimte 29. De deur in de pui is voorzien van glas waaronder een rechthoekig paneel met bossing.

Bijzonderheden:

De houten binnenpui lijkt origineel te zijn.

Monumentwaarden:

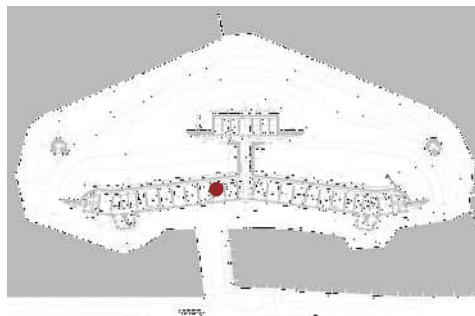
De structuur van de ruimte is van hoge waarde, evenals de houten binnenpui. De vloerafwerking en de pantry zijn van recente datum en indifferent van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 32
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: officieren

Omschrijving: Ruimte 32 betreft een inpandige ruimte en grenst aan ruimte 31 en de gang (die op de historische plattegrond is aangemerkt als ruimte 28). De ruimte is van een recente houten vloer voorzien. De houten pui grenzend aan de gang is van dezelfde opzet als de pui die grenst aan ruimte 31, alleen is de deur bij deze pui van een vlakke plaat voorzien. Gelet op de overeenkomst in deurkruk bij beide deuren, kan onder de vlakke plaat de originele (glas?)deur schuilgaan.

Bijzonderheden: De houten binnenpui tussen ruimte en gang is origineel en in tact.

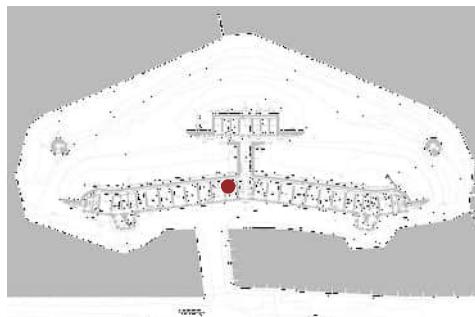
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde, evenals de houten binnenpuien. Mogelijk is de originele deur onder vlakke platen in tact. De houten vloer is van recente datum en indifferent van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 33
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: levensmiddelen

Omschrijving:

De bovenste foto toont de houten pui grenzend aan de gang, links ervan bevindt zich de vroegere levensmiddelen ruimte. De pui bestaat uit een paneeldeur met vier rechthoekige panelen en staande houten delen die een dichte wand vormen. De deur wijkt qua indeling met panelen af van de andere paneeldeuren in het fort.

Op de onderste foto is het gedeelte te zien van de vroegere levensmiddelenruimte. Het was een afsluitbare ruimte waar aan stangen en haken eten en levensmiddelen werden opgehangen. De stangen en haken dateren uit de bouwperiode. De dwarswand met kozijn op de onderste foto lijkt uit de bouwtijd te dateren, de deur in die wand is van later datum.

Bijzonderheden:

De houten binnenpui tussen ruimte en gang is origineel en in tact. De stangen en haken in deze ruimte verwijzen naar de vroegere functie van de ruimte.

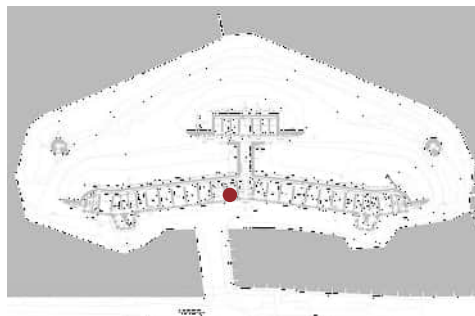
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde, evenals de houten binnenpui. De deur in de pui is van later datum en indifferent van waarde. De stangen en haken hebben een duidelijke relatie met de oorspronkelijke functie van de ruimte en zijn daardoor van hoge monumentwaarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 34
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: commandant

Omschrijving: Van deze ruimte zijn geen foto's gemaakt, ook niet tijdens de 0-meting door RPS.
De ruimte betreft een voorruimte tot de vroegere levensmiddelenopslag.

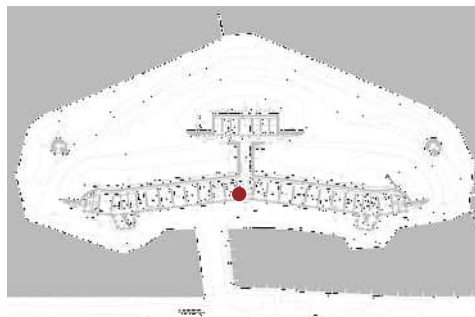
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Onbekend is of er monumentale afwerkingen of interieurdetails aanwezig zijn.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 35
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: telegrafist

Omschrijving: Van deze ruimte zijn geen foto's gemaakt, ook niet tijdens de 0-meting door RPS.
De ruimte betreft de vroegere locatie van de telegrafist.

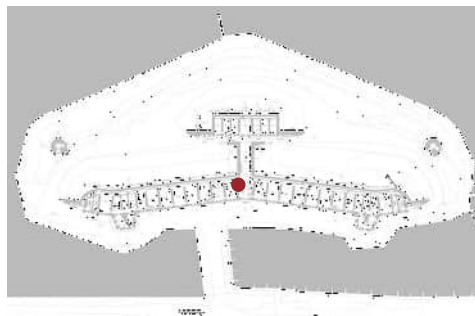
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Onbekend is of er monumentale afwerkingen of interieurdetails aanwezig zijn.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 36
Locatie: hoofdgebouw, links
Functie: bergplaats

Omschrijving: Van deze ruimte zijn geen foto's gemaakt, ook niet tijdens de 0-meting door RPS.
De ruimte betreft een bergruimte.

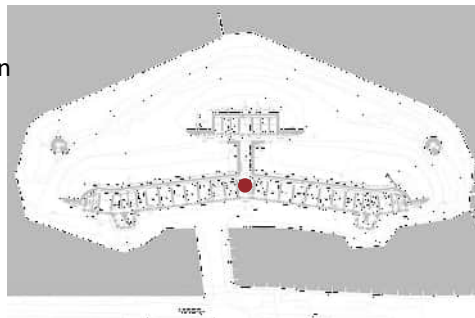
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Onbekend is of er monumentale afwerkingen of interieurdetails aanwezig zijn.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

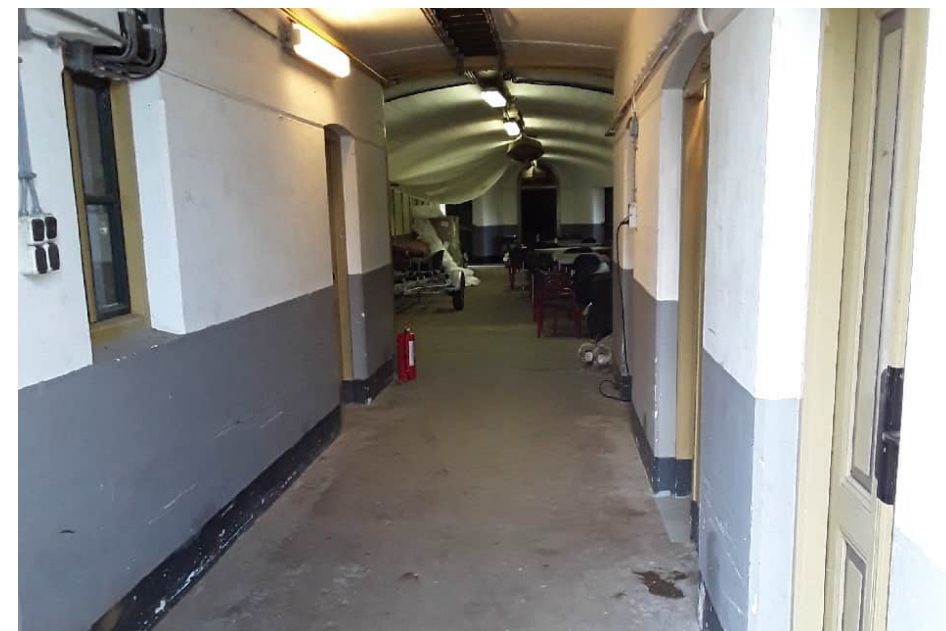
Ruimtenr.: 37
Locatie: hoofdgebouw, midden
Functie: gang/hoofdingang

Omschrijving: De centrale gang vanuit de hoofdentree richting de poterne ontsluit de zijvleugels en de rest van het fort. De gang is van belangrijke betekenis voor het fort en de situering van verschillende (vroegere) functies duiden daar ook op. Op de bovenste foto bieden de dubbele deuren toegang tot een bergplaats (ruimte 38), rechts daarvan privaten (ruimte 40) waar tegenwoordig een wc is gesitueerd. Op de foto onder is links het venster te zien waarachter vroeger de telegrafist zat. De foto kijkt in de richting van de poterne en, aansluitend daarop, het frontgebouw.

Bijzonderheden: -

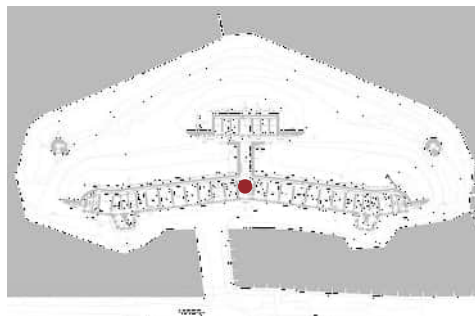
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. De aangrenzende ramen en deuren lijken uit de bouwtijd te dateren en zijn daarmee eveneens van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 38
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: bergplaats

Omschrijving: Van deze ruimte zijn geen foto's gemaakt, ook niet tijdens de 0-meting door RPS.
De ruimte betreft een bergruimte.

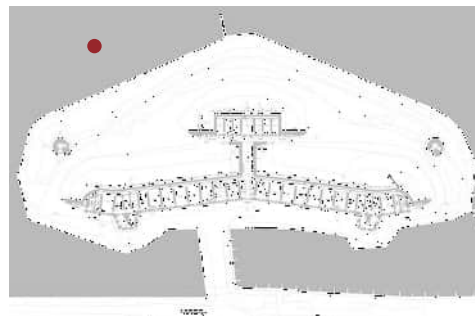
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Onbekend is of er monumentale afwerkingen of interieurdetails aanwezig zijn.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 39
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie:

Omschrijving: Ruimte nummer 39 staat niet als zodanig op de genummerde plattegrond.

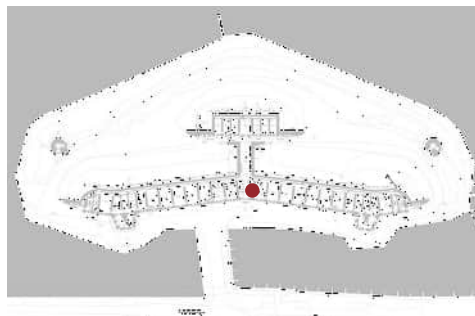
Bijzonderheden:

Monumentwaarden:

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 40
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: privaten

Omschrijving: Van deze ruimte zijn geen foto's gemaakt, ook niet tijdens de 0-meting door RPS.
De ruimte betreft een wc.
De toegangsdeur en het glaspaneel is aangepast, maar in opzet dateren deze nog uit de bouwtijd.

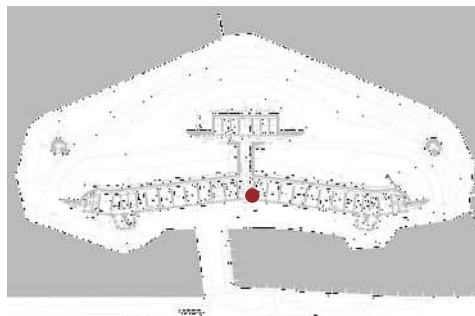
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. De sanitaire voorziening is gemoderniseerd en niet van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 41
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: privaten

Omschrijving: In de ruimte tussen de centrale gang en de voormalige verbandplaats (thans ruimte 44/45) waren vroeger privaten gelegen. Tegenwoordig is er een wasbak en opslagruimte ingericht. Het houten schot op de foto die de ruimte in tweeën deelt, stamt nog uit de bouwtijd.

Bijzonderheden: -

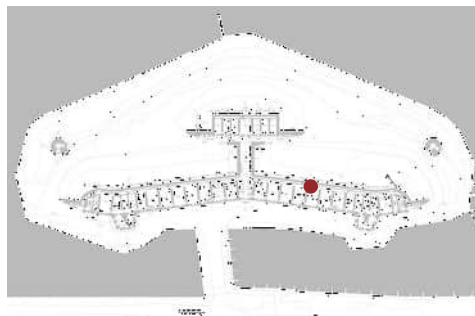
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Het houten schot staat in relatie tot de oorspronkelijke functie en is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 42
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: inspectiegang

Omschrijving: Symmetrisch ten opzichte van de linkervleugel bevindt zich ook bij de rechter vleugel een inspectiegang. Van de gang zelf zijn geen foto's, ook niet bij de 0-meting door RPS. De gang is secundair van aard en zal daardoor geen monumentale afwerkingen kennen. De gang dient om de hemelwaterafvoeren te kunnen inspecteren.

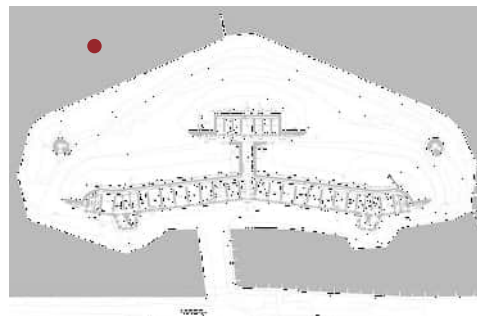
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. De aanwezige installaties zijn positief van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 43
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie:

Omschrijving: Ruimte nummer 43 staat niet als zodanig op de genummerde plattegrond.

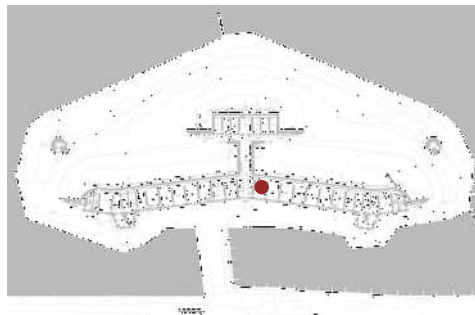
Bijzonderheden:

Monumentwaarden:

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 44
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: zieken

Omschrijving: Ruimte 44 betrof de vroegere ziekenzaal en besloeg ongeveer de helft van de huidige ruimte. De pui die ruimte 44 van ruimte 45 scheidde is niet meer aanwezig, maar de zwarte band over het gewelf zal de vroegere plek markeren. Op de bovenste foto is een deel van de houten pui te zien die de ruimte afsluit ten opzichte van de achterliggende gang. Die pui met deur en dubbele vensters aan weerszijde komt overeen met vergelijkbare houten puien in de linkervleugel.

Bijzonderheden: -

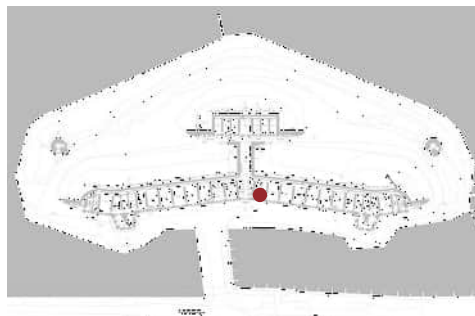
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Aanwezige houten pui is eveneens van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 45
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: verbandplaats

Omschrijving: Ruimte 45 maakt tegenwoordig deel uit van dezelfde ruimte als ruimte 44, maar was vroeger een afgezonderd deel van de Ziekenzaal en ingericht als verbandplaats. Op de onderste foto is een doorkijk naar ruimte 46. De ruimte is voorzien van een grijs geschilderde lambrisering en een wit geschilderd plafond. Op het plafond een zwarte band die de voegere indeling markeert.

Bijzonderheden: -

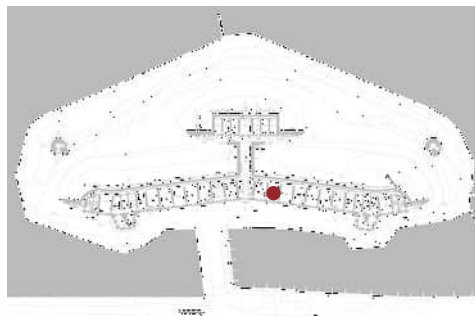
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 46
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: Net als bij bijna alle andere normale verblijven is ook bij ruimte 46 de gootsteen waarboven een lampnis aanwezig. De ruimte is momenteel modern ingericht en voorzien van een bar. De houten deur naar buiten is aangepast en voorzien van een doorzichtige ruit.

Bijzonderheden: -

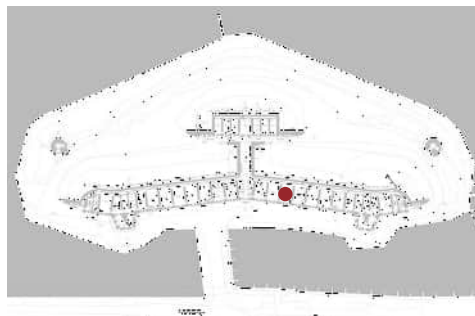
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Aanwezige historische elementen als gootsteen en lampnis zijn van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 47
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving:

In ruimte 47 is, net als bij ruimte 25 en ruimte 05 een waterreservoir aanwezig waar vroeger handmatig water in gepompt werd. Dit reservoir voorzag de naastgelegen ruimtes met gootstenen van water.

Centraal onder het reservoir een gootsteen waarboven een lampnis.

De deur in de voorgevel bestaat uit een opgeklampte houten deur, voorzien van een drieruits valraam. De deur is overeenkomstig de andere verblijfsruimten in de vleugels voorzien van houten tweeruits draairamen aan weerszijden. Aan de buitenzijde zijn de gevelopeningen voorzien van stalen luiken.

Bijzonderheden: Waterreservoir centraal in de achterwand.

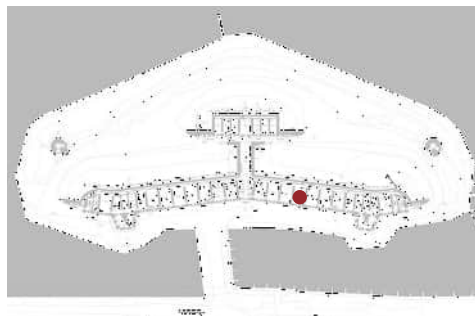
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. Het aanwezige reservoir is een tastbaar overblijfsel van het functioneren van het fort en daarmee van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 48
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving:

Dit voormalige soldatenverblijf heeft een enkele deurdoorgang naar de achtergelegen inspectiegang. Hierdoor is asymmetrisch in de ruimte, rechts van die deur, de gootsteen gesitueerd. Vanuit de ruimte is door middel van een smalle dubbele deur de naastgelegen ruimte (nummer 49) te bereiken. Het schilderwerk op deze deuren lijkt op basis van de verwerking en de vaalheid van de kleuren nog uit de bouwtijd te dateren. Rechtsonder het linkerraam in de buitengevel is op het stucwerk restanten te zien van een decoratieve band in donkergrijs. Deze decoratie is bij deze verkenning van het fort niet elders aangetroffen.

Bijzonderheden: Waterreservoir centraal in de achterwand.

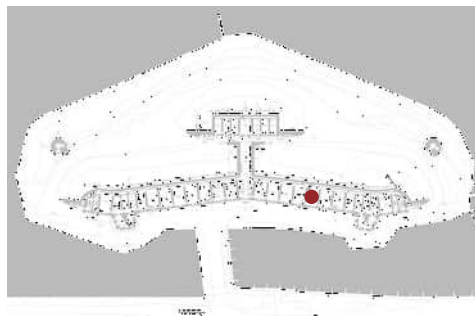
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. De deuren laten het originele kleurenpalet zien. Dit wijkt af van de opgeknapte exemplaren elders in het fort. De aangetroffen decoratieve band kent enige ouderdom maar onduidelijk is of die uit de bouwtijd dateert. Aan deze decoratie kan een positieve waarde worden toegekend.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 49
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: De kleurstelling in deze ruimte is van tamelijk recente datum met een donkergrijs geschilderde lambrisering. De vloer met underlayment platen is eveneens van recente datum. De wanden zijn voorzien van houten latten.

Bijzonderheden: -

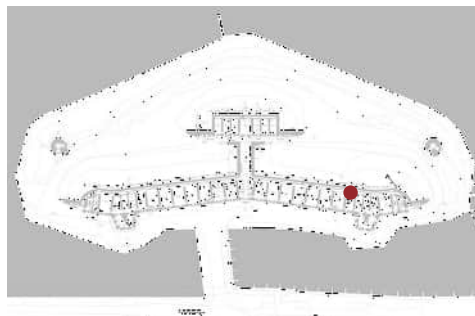
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 50
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: gang

Omschrijving: Gangruimte die de loopt van ruimte 51 tot aan ruimte 61, hier gezien vanuit de keuken ruimte 52. Op deur op de foto is vlak, maar mogelijk gaat het hier om een historische paneeldeur. deur die voorzien is van vlakke platen. Op de wanden in de gang is een lichtgrijs geschilderde lambrisering te zien. Tevens een getoogde lampnis.

Bijzonderheden: -

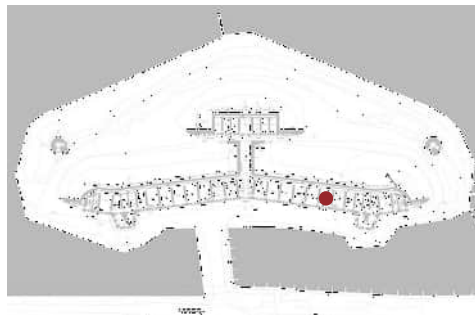
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 51
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: kantine

Omschrijving: De vroegere kantine is tegenwoordig een vergaderzaal en ligt – logischerwijs – naast de keuken (ruimte 52). De ruimte is voorzien van een moderne lambrisering/aftimmering op de wanden. De houten vloer is eveneens recent. Bij de achterwand is een smalle deurdoorgang met een paneeldeur die afwijkt van de smalle dubbele deuren in bijvoorbeeld ruimte 48. Waarschijnlijk gaat het hier om een herplaatst enkel deurstel dat oorspronkelijk deel uitmaakte van een dubbel deurstel.

Bijzonderheden: -

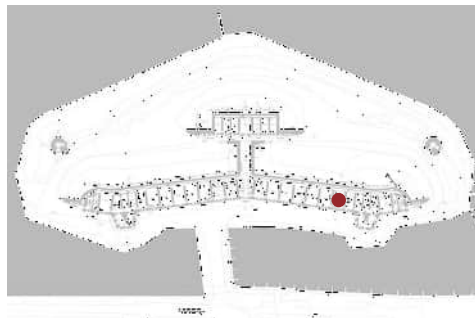
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 52
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: keuken

Omschrijving: In deze ruimte zijn nog enkele interieurelementen zichtbaar die herinneren aan de vroegere functie als keuken. Er is een brede, diepe schouw waaronder een verhoogde betonvloer waarop de kooktoestellen stonden. Tegenover die kookplaats is een lang en smal natuurstenen aanrechtblad aanwezig, aan de linkerzijde beëindigd door een iets lager geplaatste natuurstenen gootsteen. Links van de gootsteen is nog een smal deel van het aanrecht doorgetrokken. Dit smalle deel en de gootsteen zijn voorzien van kleine keukenkastdeuren. In de hoek is een afgetimmerde bewaarplaats te zien die in huidige opzet niet oorspronkelijk is. De in de bergplaats aanwezige deur is een passend gemaakte historische paneeldeur. In de achterwand bevindt zich een deur die toegang biedt tot gangruimte 50.

Bijzonderheden: Tastbare herinneringen aan de oorspronkelijke functie van de ruimte als keuken.

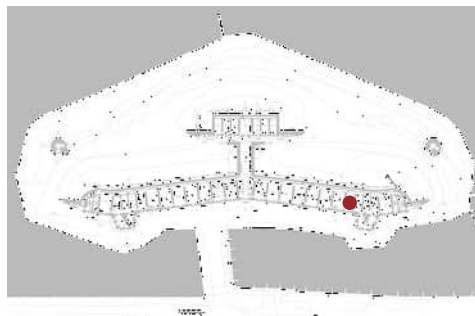
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. De tastbare elementen die herinneren aan de keuken zijn ook van hoge waarde. De huidige bewaarplaats is van recente datum en indifferent van waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 53
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: onderofficieren

Omschrijving: Deze ruimte is net als ruimte 23 iets smaller dan de aangrenzende verblijfsruimten en is voorzien van een grijs geschilderde lambrisering en een houten vloer van underlaymentplaten. Op d achterwand is een moderne aftimmering aangebracht door voor een lampnis doorloopt. De natuurstenen gootsteen is aan het zicht onttrokken door een radiator. De wanden zijn voorzien van houten latten.

Bijzonderheden: -

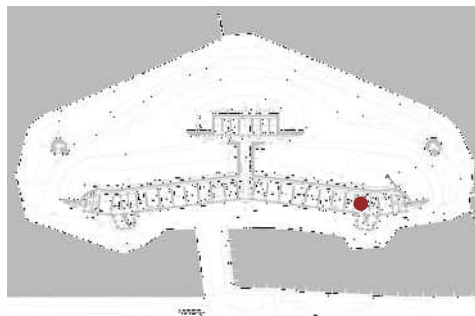
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 54
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: munitie

Omschrijving: Deze ruimte functioneerden samen met de aangrenzende ruimten 55 en 56 als munitieopslag. In de huidige opzet zijn de ruimtes wit geschilderd en voorzien van een zwart geschilderde plint.

Bijzonderheden: -

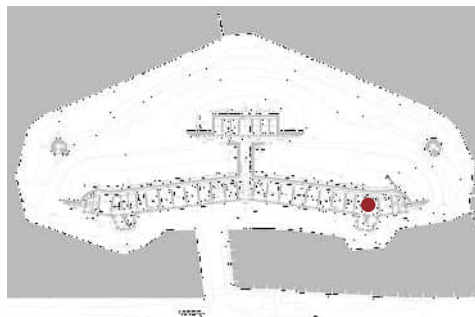
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 55*
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: munitie

Omschrijving: Deze ruimte functioneerden samen met de aangrenzende ruimten 54 en 56 als munitieopslag. In de huidige opzet zijn de ruimtes wit geschilderd en voorzien van een zwart geschilderde plint.

** Deze ruimte is met nummr 55 aangemerkt, maar is bij de opnameplattegrond van RPS abusievelijk als nummer 61 aangemerkt*

Bijzonderheden: -

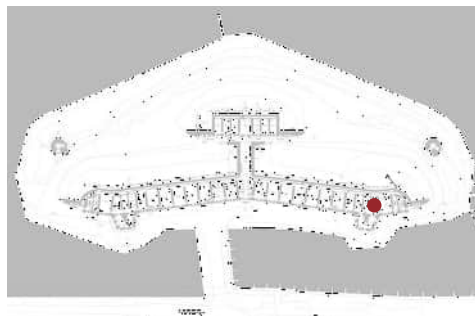
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 56
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: munitie

Omschrijving: Deze ruimte functioneerden samen met de aangrenzende ruimten 54 en 55 als munitieopslag. In de huidige opzet zijn de ruimtes wit geschilderd en voorzien van een zwart geschilderde plint.

Bijzonderheden: -

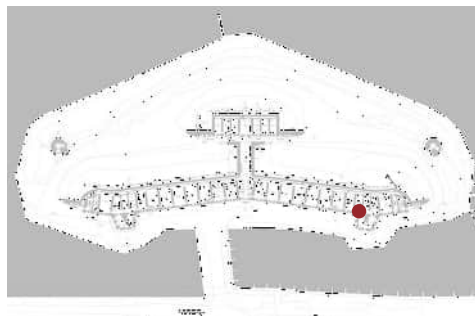
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 57
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: voorportaal munitie

Omschrijving: Zicht op de houten pui die de voorruimte 57 van de gang 59 scheidt. Het schilderwerk van de houten pui is recentelijk uitgevoerd.

Bijzonderheden: -

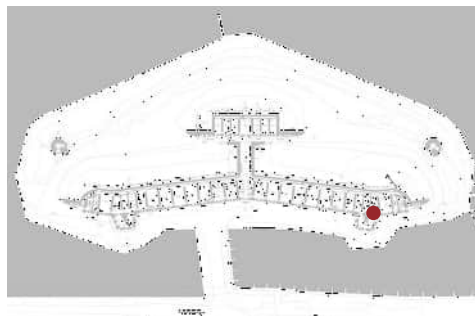
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 58
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: voorportaal munitie

Omschrijving: Zicht op het voorportaal nummer 58, gezien vanuit de voormalige munitie-opslagruimte nummer 56. Op de achtergrond is de westelijke keelkazemat te zien. De houten pui is voorzien van een rail ten behoeve van een (ontbrekende) schuifdeur.

Bijzonderheden: -

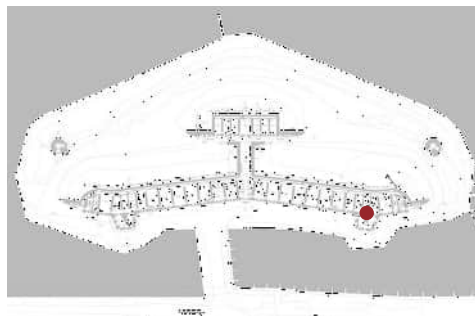
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 59
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: voorportaal munitie

Omschrijving: Zicht op de gang ruimte nummer 59, gezien vanuit ruimte 53 richting 61 (geheel op de achtergrond). Rechts de dubbele deuren die toegang geven tot de keelkazemat ruimte nummer 60.

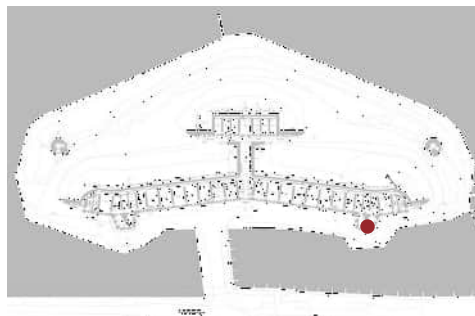
Bijzonderheden: -

Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 60
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: keelkazemat west

Omschrijving: Net als bij de oostelijke kazemat zijn ook bij deze keelkazemat de schietgaten zichtbaar. De ruimte is voorzien van diverse ijzeren haken en oude bevestigingspunten die in verband kunnen worden gebracht met de oude opstelling van mitrailleurs.

Bijzonderheden: -

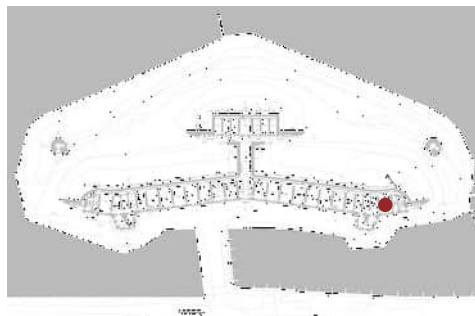
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 61
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: soldatenverblijf

Omschrijving: Deze ruimte is voorzien van moderne wand- en vloerafwerkingen ten behoeve van een vergaderfunctie. Eventuele interieurafwerkingen of elementen zoals paneeldeuren of een gootsteen kunnen achter de moderne aftimmeringen schuilgaan.

Bijzonderheden: -

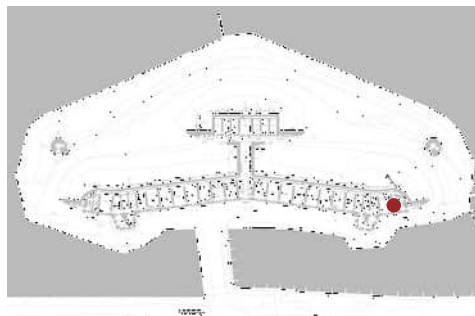
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde. De huidige afwerking is indifferent van waarde en maskeert mogelijk oudere interieurelementen.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

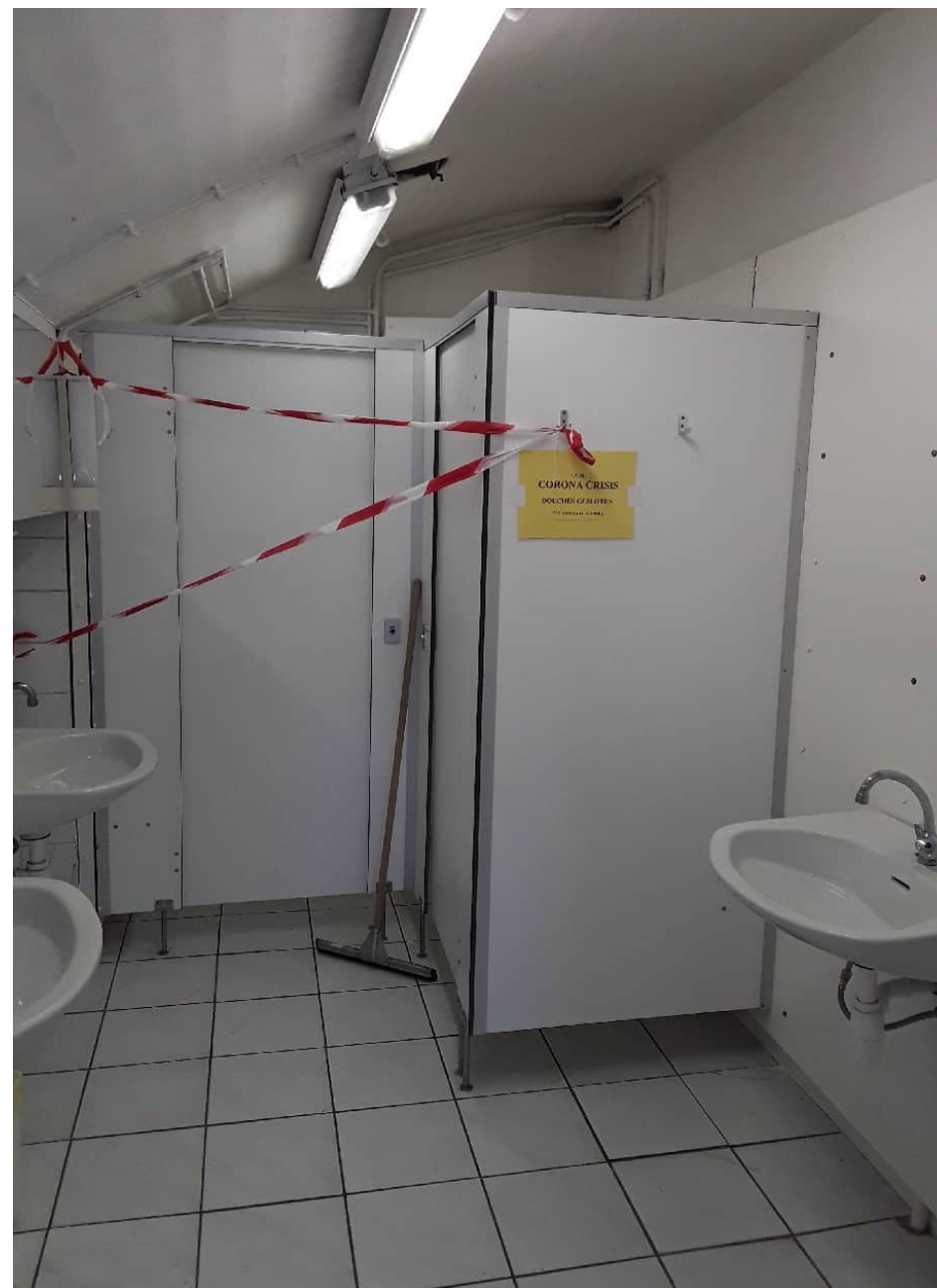
Ruimtenr.: 62
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: waslokaal

Omschrijving: Het oorspronkelijke waslokaal doet feitelijk nog steeds als zodanig dienst, maar dan met recente sanitaire voorzieningen.

Bijzonderheden: -

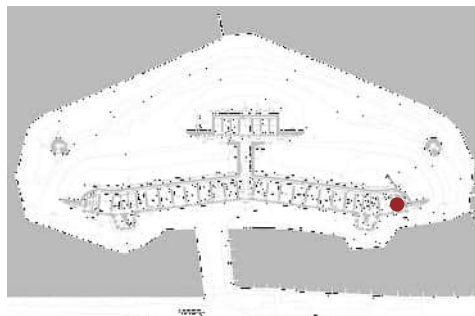
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde, de recent aangebrachte voorzieningen en afwerkingen zijn van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 63
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: privaatlokaal

Omschrijving: Net als bij het waslokaal geldt ook voor deze ruimte dat de wc's op de plek van de oude privaten zijn ingericht. De afwerkingen zijn van recente datum.

Bijzonderheden: -

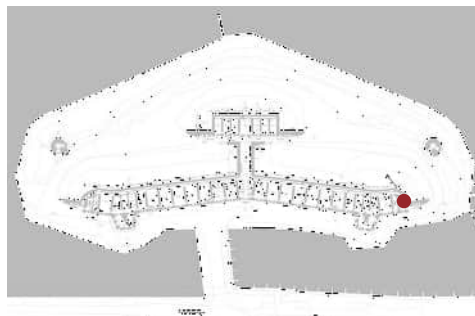
Monumentwaarden: De structuur van de ruimte is van hoge waarde, de afwerkingen en huidige voorzieningen zijn van indifferente waarde.

FORT BIJ KUDELSTAART

Bouwhistorische verkenning, bijlage ruimteboek, augustus 2020

Ruimtenr.: 64
Locatie: hoofdgebouw, rechts
Functie: gang

Omschrijving: Tijdens opname werd geen toegang verschaft door huidige gebruiker. Ruimte is niet bezocht/opgenomen. Ruimte is ook niet opgenomen door RPS bij 0-meting.

Bijzonderheden:

Monumentwaarden: Vermoedelijk overeenkomstig de rest van het fort: structuur en originele afwerkingen in tact met hoge monumentwaarden. In beperkte mate latere toevoegingen aanwezig van indifferente waarde.